



САМЮЪЛ БЕКЕТ
В ОЧАКВАНЕ
НА ГОДО



ФАМА

САМЮЪЛ БЕКЕТ В ОЧАКВАНЕ НА ГОДО

Превод: Бояна Петрова

chitanka.info

Двама души чакат до едно дърво. Чакат някой си Годо. Говорят си. Идват още двама, говорят и те, после си отиват. Продължава очакването на Годо. Но кой е Годо? Така ли се нарича? Ще дойде ли? И има ли го изобщо?

„В очакване на Годо“ е една от най-знаменитите драматургични творби на всички времена — пиеса от въпроси, които се разпадат, както се разпадат и възможните отговори. А смисълът? „Винаги намираме нещо, за да си даваме вид, че съществуваме“ — заявява един от героите в пиесата на Самюъл Бекет (1906–1989), носител на Нобелова награда за литература.

Няма АЗ, няма ИМАМ, няма СЪМ.

Самюъл Бекет

Корозивната сила на Бекет не е свързана нито с идеология, нито с философска доктрина. Той не онагледява — той показва. Показва човека, лишен от илюзии, убеждения, вярвания и разсъждения, които служат само за прикритие на същностното му мъчение — да страда, оголен до кости.

Морис Надо

„В очакване на Годо“ е една от най-възвишените и вълнуващи пиеси в цялата история на драматургията.

в. „Таймс“

Бекет е безподобен магьосник. Пред неговата риторика и музика всеки поет би позеленял от завист.

Стивън Спендър

Първият прочит на Бекет е неповторимо изживяване.

Пол Остър

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

ЕСТРАГОН
ВЛАДИМИР
ПОЦО
ЛЪКИ
МОМЧЕТО

ПЪРВО ДЕЙСТВИЕ

Път сред полето. Дърво. Вечер.

Естрагон, седнал на камък, се опитва да свали обувката си. Ожесточава се, дърпа с две ръце, пъхти. Спира изтощен, задъхан, почива си и започва отново. Същата игра.

Влиза Владимир.

ЕСТРАГОН (*отказал се отново*). Няма да го бъде.

ВЛАДИМИР (*приближава се със ситни стъпки и разкрячен вървеж*). Започвам да вярвам. (*Спира се неподвижен*.) Дълго се съпротивлявах на тази мисъл, като си казвах: Владимире, бъди разумен, още не си опитал всичко. И отново започвах борбата. (*Той се вгълбява в себе си при мисълта за борбата. Към Естрагон*.) А, ето те и теб.

ЕСТРАГОН. Така ли?

ВЛАДИМИР. Радвам се да те видя отново. Реших, че си заминал завинаги.

ЕСТРАГОН. И аз.

ВЛАДИМИР. Как да отпразнуваме тази наша среща? (*Размишлява*.) Стани да те целуна. (*Подава ръка на Естрагон*.)

ЕСТРАГОН (*с раздражение*). Чакай, чакай де.

Пауза.

ВЛАДИМИР (*засегнат, студено*). Мога ли да зная къде господинът е прекарал нощта?

ЕСТРАГОН. В един трап.

ВЛАДИМИР (*учуден*). В трап ли? И къде?

ЕСТРАГОН (*без жест*). Нататък.

ВЛАДИМИР. И не те ли биха?

ЕСТРАГОН. Биха ме... не много.
ВЛАДИМИР. Все същите ли?
ЕСТРАГОН. Същите ли? Не знам.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Като си помисля... толкова години... питам се... какво щеше да бъдеш ти без мен... *(Решително.)* Сега щеше да бъдеш купчина кокали, сто на сто.

ЕСТРАГОН *(засегнат).* Е, и?

ВЛАДИМИР *(съсипан).* Много е за един човек. *(Пауза. С оживление.)* От друга страна, какъв смисъл има да се отчайвам сега, казвам си. Трябваше да му мисля много по-рано, още през хиляда и деветстотната.

ЕСТРАГОН. Стига вече. Помогни ми да събуя тая гадост.

ВЛАДИМИР. Хванати ръка за ръка, ние щяхме да се хвърлим от Айфеловата кула, едни между първите. Бяхме порядъчни хора тогава. Сега е късно. Няма да ни пуснат дори да се качим. *(Естрагон се залавя с обувката.)* Какво правиш?

ЕСТРАГОН. Събувам се. Никога ли не ти се е случвало?

ВЛАДИМИР. Откога ти повтарям да ги сваляш всеки ден! Няма да е зле, ако ме слушаш малко!

ЕСТРАГОН *(със слаб глас).* Помогни ми!

ВЛАДИМИР. Боли ли те?

ЕСТРАГОН. Хубава работа! И пита дали ме боли!

ВЛАДИМИР *(сприхаво).* Все ти страдаш! А мене никой не ме брой за нищо. Бих искал да те видя на мое място. Ще те питам тогава какви ще ти приказваш.

ЕСТРАГОН. Боляло ли те е?

ВЛАДИМИР. Хубава работа! И пита дали ме е боляло!

ЕСТРАГОН *(сочейки с пръст).* Това не е причина да ходиш разкопчан.

ВЛАДИМИР *(навежда се).* Вярно. *(Закопчава се.)* Никакво отпускане в дребните неща.

ЕСТРАГОН. Какво да ти кажа, цял живот чакаш до последния момент.

ВЛАДИМИР (замечтан). Последният момент... (Закопчава се.)
Дълго чакан, но щастлив. Кой го беше казал?

ЕСТРАГОН. Няма ли да ми помогнеш?

ВЛАДИМИР. Понякога ми се струва, че настъпва все пак. И се чувствам много странно. (Сваля шапката си, поглежда в нея, опипва дъното ѝ с ръка, изтърсва я, слага си я отново.) Как да кажа? Облекчен и в същото време... (търси думата) уплашен. (С изразителност.) У-ПЛА-ШЕН. (Сваля отново шапката си и отново поглежда в нея.) Дявол да го вземе! (Отупва дъното ѝ, сякаш очаква да падне нещо оттам, поглежда вътре, слага си я отново.) Някак си... (Естрагон, с цената на върховно усилие, успява да събуе обувката си. Поглежда във вътрешността ѝ, пъхва ръката си, обръща я с подметката нагоре, изтърсва я, търси по земята дали не е паднало нещо, не намира нищо, пъха отново ръката си в обувката със зареян поглед.) А?

ЕСТРАГОН. Нищо.

ВЛАДИМИР. Покажи ми.

ЕСТРАГОН. Няма нищо за показване.

ВЛАДИМИР. Обуй я пак.

ЕСТРАГОН (след като е разгледал подробно крака си). Ще го оставя да подиша малко.

ВЛАДИМИР. Ето го човека, сърди се на обувката си, когато виновен е неговият крак. (Той пак сваля шапката си, поглежда вътре, прокарва ръка в нея, изтърсва я, тупа по нея, духа вътре, слага си я отново.) Почвам да се тревожа. (Пауза. Естрагон размърдва крака си и пръстите, за да се проветриват по-добре.) Един от разбойниците бил спасен. (Пауза.) Общо взето, нормален процент. (Пауза.) Гого...

ЕСТРАГОН. Какво?

ВЛАДИМИР. Дали да не се покаем?

ЕСТРАГОН. За какво?

ВЛАДИМИР. Ами... (Мъчи се да намери думи.) Няма да навлизаме в подробности.

ЕСТРАГОН. Че сме се родили ли?

Владимир избухва в гръмък смях, но веднага го потушава, като със сгърчено лице слага ръка на слабните си.

ВЛАДИМИР. Човек не смее дори да се смее.

ЕСТРАГОН. Толкова ли ти е дотрябвало?

ВЛАДИМИР. Мога само да се усмихвам. *(Лицето му се опъва в максимална усмивка, която застива, продължава да стои на лицето му известно време, след това изведнъж угасва.)* Не е все едно. Карай... *(Пауза.)* Гого...

ЕСТРАГОН *(раздразнен)*. Какво има?

ВЛАДИМИР. Чел ли си Библията?

ЕСТРАГОН. Библията ли... *(Замисля се.)* Трябва да съм я прелиствал.

ВЛАДИМИР *(учуден)*. В училище без Бог?

ЕСТРАГОН. Не си спомням имаше ли, нямаше ли?

ВЛАДИМИР. Да не го бъркаш със затвора?

ЕСТРАГОН. Може. Спомням си картата на светите земи. Цветна. Много красива. Мъртво море беше светлосиньо. Само като го погледнеш, ожаднявах. Казвах си, там ще отидем за медения месец. Ще плуваме. Ще бъдем щастливи.

ВЛАДИМИР. Трябвало е да станеш поет.

ЕСТРАГОН. Бях поет. *(Показва дрипите си.)* Не ми ли личи?

Пауза.

ВЛАДИМИР. За какво ти говорех... Как е кракът?

ЕСТРАГОН. Подува се.

ВЛАДИМИР. А, да. За историята с разбойниците. Нали си спомняш?

ЕСТРАГОН. Не.

ВЛАДИМИР. Искаш ли да ти я разкажа?

ЕСТРАГОН. Не.

ВЛАДИМИР. Така ще убием времето. *(Пауза.)* Двама крадци били разпнати заедно със Спасителя. И...

ЕСТРАГОН. С кого?

ВЛАДИМИР. Със Спасителя. Двама крадци. Казват, че единият бил спасен, а другият... *(търси обратното на „спасен“)* осъден.

ЕСТРАГОН. Спасен от какво?

ВЛАДИМИР. От ада.

ЕСТРАГОН. Отивам си. *(Не се помръдва.)*

ВЛАДИМИР. И все пак... *(Пауза.)* Как е станало така, че...
Нали не ти е скучно?

ЕСТРАГОН. Не те слушам.

ВЛАДИМИР. Как е станало така, че от четиримата евангелисти само един представя нещата по този начин? Нали и четиримата са били там... или поне наблизко. А само един говори за разбойника, който бил спасен. *(Пауза.)* Виж какво, Гого, от време на време трябва да се обаждаш.

ЕСТРАГОН. Слушам те.

ВЛАДИМИР. Един от четиримата. От останалите трима двама не споменават никакви разбойници, а третият казва, че и двамата го ругаели.

ЕСТРАГОН. Кого?

ВЛАДИМИР. Какво „кого“?

ЕСТРАГОН. Нищо не разбирам... *(Пауза.)* Кого са ругаели?

ВЛАДИМИР. Спасителя.

ЕСТРАГОН. Защо?

ВЛАДИМИР. Защото не искал да ги спаси.

ЕСТРАГОН. От ада ли?

ВЛАДИМИР. Не, разбира се! От смъртта.

ЕСТРАГОН. И какво?

ВЛАДИМИР. Тогава трябва и двамата да са били осъдени.

ЕСТРАГОН. И после?

ВЛАДИМИР. Но другият казва, че единият е бил спасен.

ЕСТРАГОН. Е, и какво? Просто не са на едно мнение, и толкова.

ВЛАДИМИР. Но те са били там и четиримата. А само един говори за спасения крадец. Защо на него да му се вярва повече, отколкото на другите?

ЕСТРАГОН. Че кой му вярва?

ВЛАДИМИР. Ами всички. Хората знаят само тази версия.

ЕСТРАГОН. Хората са тъпащи.

Става с мъка, отива, накуцвайки, към лявата кулиса, спира, взира се в далечината, с длан над очите, обръща се, отива към кулисата вдясно, гледа в далечината. Владимир го следи с поглед, след това се приближава до обувката, навежда се и я вдига, поглежда вътре и веднага я хвърля.

ВЛАДИМИР. Уф! *(Плюе на земята.)*

ЕСТРАГОН *(връща се към средата на сцената, гледа към дъното).* Прекрасно местенце. *(Обръща се, приближава се към рампата, гледа към публиката.)* Всичко ти се усмихва. *(Обръща се към Владимир.)* Да се махаме.

ВЛАДИМИР. Не можем.

ЕСТРАГОН. Защо?

ВЛАДИМИР. Нали чакаме Годо.

ЕСТРАГОН. Вярно. *(Пауза.)* Сигурен ли си, че е тук?

ВЛАДИМИР. Кое?

ЕСТРАГОН. Че тук трябва да чакаме.

ВЛАДИМИР. Каза при дървото. *(Двамата оглеждат дървото.)*

Виждаш ли други дървета?

ЕСТРАГОН. Какво е?

ВЛАДИМИР. Прилича на върба.

ЕСТРАГОН. Къде ѝ са листата?

ВЛАДИМИР. Трябва да е изсъхнала.

ЕСТРАГОН. Няма да плаче вече.

ВЛАДИМИР. Освен ако още не ѝ е дошъл сезонът.

ЕСТРАГОН. Не ти ли прилича повече на храст?

ВЛАДИМИР. Не, дръвче е.

ЕСТРАГОН. Храст е.

ВЛАДИМИР. Дръв... *(Досеща се.)* Какво намекваш? Че сме сгрешили мястото?

ЕСТРАГОН. Вече трябваше да дойде.

ВЛАДИМИР. Не каза, че непременно ще дойде.

ЕСТРАГОН. А ако не дойде?

ВЛАДИМИР. Ще дойдем утре.

ЕСТРАГОН. И после вдругиден.

ВЛАДИМИР. Що не?

ЕСТРАГОН. И така нататък.

ВЛАДИМИР. Е, ако трябва...

ЕСТРАГОН. Докато най-сетне дойде.

ВЛАДИМИР. Нямах милост!

ЕСТРАГОН. Вече идвахме вчера.

ВЛАДИМИР. А, не, този път бъркаш.

ЕСТРАГОН. Какво правихме вчера?

ВЛАДИМИР. Какво правихме вчера ли?

ЕСТРАГОН. Да.

ВЛАДИМИР. Ами... *(Разсърдва се.)* Бива те да разколебаеш човека, радвай се!

ЕСТРАГОН. Според мен бяхме тук.

ВЛАДИМИР *(оглежда се).* Познато ли ти е мястото?

ЕСТРАГОН. Не съм казал такова нещо.

ВЛАДИМИР. Виждаш ли!

ЕСТРАГОН. Това не значи нищо.

ВЛАДИМИР. И все пак... това дърво... *(обръща се към публиката)* това благо...

ЕСТРАГОН. Сигурен ли си, че е тази вечер?

ВЛАДИМИР. Кое?

ЕСТРАГОН. Че тази вечер трябва да чакаме?

ВЛАДИМИР. Каза в събота. *(Пауза.)* Струва ми се.

ЕСТРАГОН. След работа.

ВЛАДИМИР. Трябва да съм си записал. *(Бърка в джобовете си, натъпкани с най-различни боклуци.)*

ЕСТРАГОН. Ама коя събота? И днеска събота ли е? Не е ли неделя? Или понеделник? Или петък?

ВЛАДИМИР *(оглеждайки се панически около себе си, сякаш датата е изписана на пейзажа).* Не е възможно.

ЕСТРАГОН. Или четвъртък.

ВЛАДИМИР. Какво да правим?

ЕСТРАГОН. Ако напразно е идвал снощи, можеш да си сигурен, че днеска няма да дойде.

ВЛАДИМИР. Но нали ти каза, че сме идвали тук снощи?

ЕСТРАГОН. Може и да съм сгрешил. *(Пауза.)* Нека млъкнем малко, а?

ВЛАДИМИР *(със слаб глас).* Добре. *(Естрагон сяда отново. Владимир крачи развълнуван по сцената, спира се от време на време, за да се взре в хоризонта. Естрагон заспива. Владимир се спира пред Естрагон.)* Гого... *(Мълчание.)* Гого... *(Мълчание.)* Гого... *(Естрагон се събужда стреснат.)*

ЕСТРАГОН *(изведенъж върнат към ужаса на ситуацията).* Бях заспал. *(С упрек.)* Защо никога не ме оставяш да спя?

ВЛАДИМИР. Чувствах се самотен.

ЕСТРАГОН. А аз сънувах.

ВЛАДИМИР. Не ми разказвай!

ЕСТРАГОН. Сънувах, че...

ВЛАДИМИР. Не ми разказвай!

ЕСТРАГОН (*с жест към вселената*). Защо? Този ти стига, така ли? (*Пауза.*) Не си прав, Диди. На кого да разказвам моите лични кошмари, ако не на теб?

ВЛАДИМИР. Нека си останат лични. Знаеш, че не мога да ги търпя.

ЕСТРАГОН (*студено*). Понякога си мисля дали няма да е по-добре да се разделим.

ВЛАДИМИР. Няма да стигнеш далеч.

ЕСТРАГОН. Наистина, това би било много неприятно. (*Пауза.*) Нали, Диди, нали ще бъде много неприятно? (*Пауза.*) Като имаш предвид красотата на пътуването. (*Пауза.*) И добрината на спътниците. (*Пауза. Гальовно.*) Нали, Диди?

ВЛАДИМИР. Спокойствие.

ЕСТРАГОН (*страстно*). Спокойствие... Спокойствие... (*Замечтано.*) Ние казваме „калм“, а англичаните викат „каам“. Каам. (*Пауза.*) Знаеш ли вица за англичанина, дето отишъл в публичен дом?

ВЛАДИМИР. Да.

ЕСТРАГОН. Разкажи го.

ВЛАДИМИР. Стига.

ЕСТРАГОН. Един пиян англичанин влиза в публичен дом. Собственичката го пита какво иска — руса, кестенява или червенокоса. Продължавай нататък.

ВЛАДИМИР. СТИГА!

Владимир излиза. Естрагон става и го следва до края на сцената. Мимика на Естрагон, прилична на реакцията на публиката на боксов мач. Владимир се връща, минава пред Естрагон, прекосява сцената с поглед в земята. Естрагон прави няколко крачки към него, спира се.

ЕСТРАГОН (*с нежност*). Искаш да ми кажеш нещо ли? (*Владимир не отговаря. Естрагон прави крачка напред.*) Имаш нещо

да ми кажеш? (Мълчание. Още една крачка напред.) Кажи го, Диди...

ВЛАДИМИР (без да се обръща). Нямам какво да ти кажа.

ЕСТРАГОН (крачка напред). Сърдиш ли се? (Мълчание. Крачка напред.) Извинявай! (Мълчание. Крачка напред. Докосва го по рамото.) Хайде, Диди! (Мълчание.) Дай си ръката! (Владимир се обръща.) Целуни ме! (Владимир се дърпа.) Нека те целуна! (Владимир отстъпва. Целуват се. Естрагон прави крачка назад.) Вонииш на чесън!

ВЛАДИМИР. Заради бърбреците. (Мълчание. Естрагон оглежда внимателно дървото.) И какво ще правим сега?

ЕСТРАГОН. Ще чакаме.

ВЛАДИМИР. Да, но докато чакаме?

ЕСТРАГОН. Ами ако се обесим?

ВЛАДИМИР. Тъкмо ще ни стане...

ЕСТРАГОН (ентузиазирано). Става ли?

ВЛАДИМИР. Става, и с всички последствия. Където капне, порасват мандрагори. Затова, като ги скубеш, винаги викат. Не го ли знаеш?

ЕСТРАГОН. Да се обесим тогава.

ВЛАДИМИР. На един клон ли? (Приближават се до дървото и го гледат.) Нямам му вяра.

ЕСТРАГОН. Все пак да опитаме.

ВЛАДИМИР. Опитай.

ЕСТРАГОН. Първо ти.

ВЛАДИМИР. А не, първо ти.

ЕСТРАГОН. Защо?

ВЛАДИМИР. Ти си по-лек.

ЕСТРАГОН. Тъкмо де.

ВЛАДИМИР. Не разбирам.

ЕСТРАГОН. Ами помисли малко. (Владимир размишлява.)

ВЛАДИМИР (най-накрая). Не разбирам.

ЕСТРАГОН. Сега ще ти обясня. (Размишлява.) Клонът... клонът... (С яд.) Абе опитай се да разбереш сам!

ВЛАДИМИР. Разчитам само на теб.

ЕСТРАГОН (с усилие). Гого лек — клонът здрав — Гого умрял. Диди тежък — клонът счупен — Диди сам. (Пауза.) Докато... (Търси точния израз.)

ВЛАДИМИР. Не бях се сетил за това.

ЕСТРАГОН (*най-сетне открил*). Който издържа многото, издържа и малкото.

ВЛАДИМИР. Ами дали съм по-тежък от тебе?

ЕСТРАГОН. Ти го каза. Аз не зная. Шансът е петдесет на петдесет. Или почти.

ВЛАДИМИР. И какво ще правим?

ЕСТРАГОН. Хайде да не правим нищо. По-добре ще е.

ВЛАДИМИР. Да видим първо какво ще ни каже.

ЕСТРАГОН. Кой?

ВЛАДИМИР. Годо.

ЕСТРАГОН. Да.

ВЛАДИМИР. Първо да сме наясно.

ЕСТРАГОН. От друга страна, по-добре ще е може би да ковим желязото, докато не е замръзнало.

ВЛАДИМИР. Любопитен съм да узная какво ще ни каже. Това няма да ни обвързва с нищо.

ЕСТРАГОН. Какво точно искахме от него?

ВЛАДИМИР. Че не беше ли там?

ЕСТРАГОН. Не обърнах внимание.

ВЛАДИМИР. Е... нищо определено.

ЕСТРАГОН. Помолихме го за нещо.

ВЛАДИМИР. Точно така.

ЕСТРАГОН. За нещо дребно.

ВЛАДИМИР. Горе-долу.

ЕСТРАГОН. И какво отговори той?

ВЛАДИМИР. Че щял да види.

ЕСТРАГОН. Че не можел да обещае нищо.

ВЛАДИМИР. Че трябвало да си помисли.

ЕСТРАГОН. На свежа глава.

ВЛАДИМИР. Да се посъветва със семейството си.

ЕСТРАГОН. С приятелите си.

ВЛАДИМИР. С агентите си.

ЕСТРАГОН. С партньорите си.

ВЛАДИМИР. Да прегледа тефтерите си.

ЕСТРАГОН. И банковите си сметки.

ВЛАДИМИР. Преди да се произнесе.

ЕСТРАГОН. Естествено.
ВЛАДИМИР. Нали?
ЕСТРАГОН. Така ми се струва.
ВЛАДИМИР. И на мен.

Пауза.

ЕСТРАГОН (*обезпокоен*). А ние?
ВЛАДИМИР. Моля?
ЕСТРАГОН. Казвам: а ние?
ВЛАДИМИР. Не разбирам.
ЕСТРАГОН. Каква е нашата роля?
ВЛАДИМИР. Нашата роля ли?
ЕСТРАГОН. Помисли малко.
ВЛАДИМИР. Нашата роля. Ролята на просители.
ЕСТРАГОН. Е, чак дотам...
ВЛАДИМИР. Може би господинът има някакви изисквания?
ЕСТРАГОН. Защо, нямаме ли вече права?

Владимир се смее, но спира изведнъж, като по-рано. Същата игра, без усмивката.

ВЛАДИМИР. Щеше да ме разсмееш, ако ми беше разрешено.
ЕСТРАГОН. Изгубили ли сме ги?
ВЛАДИМИР (*произнася подчертано*). Разпродадохме ги.

Мълчание. Те стоят неподвижно, с отпуснати ръце, с ниско наведени глави, с прегънати колене.

ЕСТРАГОН (*глухо*). Нали не сме вързани? (*Пауза.*) А?
ВЛАДИМИР (*вдигайки ръка*). Чуй!

Двамата слушат, смешно вкаменени.

ЕСТРАГОН. Нищо не чувам.

ВЛАДИМИР. Шшшшт! *(Слушат. Естрагон губи равновесие, едва не пада. Залавя се за ръката на Владимир, който се олюлява. Двамата слушат, притиснати един към друг, гледайки се един друг в очите.)* И аз.

Въздишка на облекчение. Отпускат се. Отдалечават се един от друг.

ЕСТРАГОН. Изплаши ме.

ВЛАДИМИР. Помислих, че е той.

ЕСТРАГОН. Кой?

ВЛАДИМИР. Годо.

ЕСТРАГОН. Ами! Вятърът шуми в тръстиката.

ВЛАДИМИР. Сигурен бях, че някой вика.

ЕСТРАГОН. За какво ще вика?

ВЛАДИМИР. На коня си.

Пауза.

ЕСТРАГОН. Да си вървим.

ВЛАДИМИР. Къде? *(Пауза.)* Тази вечер може би ще спим при него, на топло, на сухо, с пълен корем, върху слама. Струва си да почакаме. Не мислиш ли?

ЕСТРАГОН. Ама не цяла нощ.

ВЛАДИМИР. Още е светло.

Пауза.

ЕСТРАГОН. Гладен съм.

ВЛАДИМИР. Искаш ли морков?

ЕСТРАГОН. Друго няма ли?

ВЛАДИМИР. Сигурно имам и няколко репи.

ЕСТРАГОН. Дай ми морков. *(Владимир рови по джобовете си, вади една ряпа и я подава на Естрагон.)* Мерси. *(Захапва ряпата. Плачливо.)* Ама това е ряпа!

ВЛАДИМИР. Ох, извинявай! (*Отново рови по джобовете си и намира само репи.*) Само репи. (*Продължава да търси.*) Изял си последния. (*Търси.*) Чакай, намерих. (*Най-накрая вади един морков и го подава на Естрагон.*) Дръж, приятелю. (*Естрагон избърсва моркова с ръка и започва да го гризе.*) Върни ми ряпата. (*Естрагон му връща ряпата.*) Полека, полека, този е последният.

ЕСТРАГОН (*дъвчейки*). Зададох ти един въпрос.

ВЛАДИМИР. Аха.

ЕСТРАГОН. Отговори ли ми?

ВЛАДИМИР. Вкусен ли е морковът?

ЕСТРАГОН. Много е сладък.

ВЛАДИМИР. Толкоз по-добре, толкоз по-добре. (*Пауза.*) Какво искаше да знаеш?

ЕСТРАГОН. Вече не си спомням. (*Дъвче.*) Там е лошото. (*Гледа моркова изпитателно, върти го пред очите си с края на пръстите.*) Чудесен е! (*Смуче замечтано единия му край.*) Чакай, май се сецам. (*Отхапва от моркова.*)

ВЛАДИМИР. Е?

ЕСТРАГОН (*с пълна уста, разсеяно*). Нали не сме вързани?

ВЛАДИМИР. Нищо не ти разбирам.

ЕСТРАГОН (*дъвче, поглъща*). Питам дали сме вързани.

ВЛАДИМИР. Вързани ли?

ЕСТРАГОН. Вър-за-ни.

ВЛАДИМИР. Как да сме вързани?

ЕСТРАГОН. За краката и ръцете.

ВЛАДИМИР. Ама за кого? От кого?

ЕСТРАГОН. За твоя човек.

ВЛАДИМИР. За Годо ли? Да сме вързани за Годо? Глупости! Никога, за нищо на света! (*Пауза.*) Още... не сме.

ЕСТРАГОН. Той Годо ли се казва?

ВЛАДИМИР. Мисля, че да.

ЕСТРАГОН. Я, гледай! (*Хваща огризката от моркова откъм листата и го върти пред очите си.*) Странно, колкото повече ям, толкова по не ми е вкусно.

ВЛАДИМИР. При мен е обратното.

ЕСТРАГОН. Как обратното?

ВЛАДИМИР. Колкото повече ям, толкова повече свиквам с гадния вкус.

ЕСТРАГОН (*след като дълго е размишлявал*). Това ли е обратното?

ВЛАДИМИР. Въпрос на темперамент.

ЕСТРАГОН. На характер.

ВЛАДИМИР. Човек е безсилен.

ЕСТРАГОН. Колкото и да се старее.

ВЛАДИМИР. Човек си остава, какъвто си е.

ЕСТРАГОН. Колкото и да се мъчи.

ВЛАДИМИР. Същността не се променя.

ЕСТРАГОН. Безнадеждна работа. (*Подава огризката от моркова на Владимир.*) Искаш ли да го доядеш?

Съвсем наблизко се чува ужасяващ вик. Естрагон изпуска моркова. Двамата се вкаменяват, след това се спускат към кулисата. Естрагон се спира напред път, връща се обратно, взима моркова, пъха го в джоба си, тича към Владимир, който го чака, отново се спира, връща се, грабва обувката си и след това бяга при Владимир. Прегърнати, свити, обърнали гръб на заплахата, те чакат.

Влизат Поцо и Лъки. Първият направлява втория с помощта на въже, вързано около врата му, така че в началото се вижда само Лъки, следван от въжето, дълго толкова, колкото Лъки да стигне до средата на сцената преди още Поцо да е излязъл иззад кулисата. Лъки носи тежък куфар, сгъваем стол, кошница с провизии и — праметното на ръката му — палто; Поцо държи камшик.

ПОЦО (*зад кулисата*). По-бързо! (*Плющене на камшик. Поцо се появява. Те прекосяват сцената. Лъки минава пред Владимир и Естрагон и излиза. Поцо, забелязвайки Владимир и Естрагон, се спира. Въжето се опъва. Поцо силно го дърпа.*) Назад! (*Шум от падане. Лъки е паднал с целия си товар. Владимир и Естрагон го гледат, раздвоени между желанието да се спуснат да му помогнат и страха да се намесят в нещо, което не ги засяга. Владимир прави крачка към Лъки, Естрагон го задържа за ръкава.*)

ВЛАДИМИР. Пусни ме!

ЕСТРАГОН. Стой мирно.

ПОЦО. Пазете се! Той е зъл. (*Естрагон и Владимир го гледат.*)
Към чужди хора.

ЕСТРАГОН (*тихо*). Той ли е?

ВЛАДИМИР. Кой?

ЕСТРАГОН. Е, как кой?

ВЛАДИМИР. Годо?

ЕСТРАГОН. Да.

ПОЦО. Да ви се представя: Поцо.

ВЛАДИМИР. Не, разбира се.

ЕСТРАГОН. Той каза Годо.

ВЛАДИМИР. Не бе.

ЕСТРАГОН (*към Поцо*). Не сте ли господин Годо, господине?

ПОЦО (*със страховит глас*). Аз съм Поцо! (*Пауза.*) Нищо ли не ви говори това име? (*Пауза.*) Питам ви: нищо ли не ви говори това име?

Владимир и Естрагон се споглеждат въпросително.

ЕСТРАГОН (*преструва се, че се мъчи да си спомни*). Боцо...
Боцо...

ВЛАДИМИР (*по същия начин*). Поцо...

ПОЦО. ПППОЦО!

ЕСТРАГОН. А, Поцо... да... Поцо...

ВЛАДИМИР. Поцо или Боцо?

ЕСТРАГОН. Поцо... не, не се сещам.

ВЛАДИМИР (*примирително*). Познавах едно семейство Гоцо.
Майката шиеше на гергеф.

Поцо се приближава към тях със заплашителен вид.

ЕСТРАГОН (*бързо*). Ние не сме тукашни, господине.

ПОЦО (*спирайки*). Все пак сте човешки същества, нали? (*Слага очилата си.*) Доколкото виждам. (*Сваля очилата си.*) От същия род като мен. (*Той избухва в шумен смях.*) От същия род като Поцо! По Божие подобие!

ВЛАДИМИР. Е, да...

ПОЦО (*рязко*). Кой е Годо?

ЕСТРАГОН. Годо?

ПОЦО. Вие ме взехте за Годо.

ВЛАДИМИР. О, не, господине, нито за миг, господине.

ПОЦО. Кой е той?

ВЛАДИМИР. Ами един... един познат.

ЕСТРАГОН. Нищо подобно, ние почти не го познаваме.

ВЛАДИМИР. Разбира се... не го познаваме много добре, но все пак...

ЕСТРАГОН. Ако питате мен, аз изобщо не бих могъл да го позная.

ПОЦО. Вие ме взехте за него.

ЕСТРАГОН. Понеже... в тъмното... от умората... слабостта... чакането... признавам си... за миг помислих, че...

ВЛАДИМИР. Не го слушайте, господине, не го слушайте!

ПОЦО. Чакането? Значи, сте го чакали?

ВЛАДИМИР. Е...

ПОЦО. Тук? В моите земи?

ВЛАДИМИР. Не знаехме, че не бива.

ЕСТРАГОН. С най-добри намерения.

ПОЦО. Пътят е на всички.

ВЛАДИМИР. Това точно си казахме и ние.

ПОЦО. За срам и позор, но е така.

ЕСТРАГОН. Няма какво да се прави.

ПОЦО *(с великодушен жест).* Да не говорим повече затова. *(Дърпа възето.)* Стани! *(Пауза.)* Всеки път, като падне, заспива. *(Дърпа възето.)* Стани, мършо! *(Шум. Лъки се е надигнал и събира падналия багаж. Поцо дърпа възето.)* Назад! *(Лъки влиза заднишком.)* Стой! *(Лъки спира.)* Кръгом! *(Лъки се обръща. Към Владимир и Естрагон, приветливо.)* Приятели мои, щастлив съм, че ви срещнах. *(При техните смаяни физиономии.)* Да, много щастлив. *(Дърпа възето.)* Ела! *(Лъки се приближава.)* Стой! *(Лъки спира. Към Владимир и Естрагон.)* Да, пътят е дълъг, когато човек върви сам в продължение на... *(поглежда часовника си)* в продължение на... *(пресмята)* шест часа, да, точно така, шест часа непрекъснато, без да срещне жива душа. *(Към Лъки.)* Палтото! *(Лъки оставя куфара, приближава се, подава палтото, отстъпва, вдига пак куфара.)* Дръж! *(Поцо му подава камшика, Лъки се приближава и тъй като няма свободна ръка, се навежда и поема камшика със зъби, след това отстъпва. Поцо започва да облича палтото си, спира.)* Палтото!

(Лъки оставя всичко, приближава се, помага на Поцо да си облече палтото, отстъпва, събира багажа.) Става хладно. (Закопчава палтото си, навежда се, оглежда се, изправя се.) Камшика! (Лъки се приближава, накланя се. Поцо му изтръгва камшика от устата. Лъки се оттегля.) Така е, приятели мои, не мога да се лишавам дълго време от обществото на себеподобни. (Слага си очилата и поглежда своите двама себеподобни.) Дори когато те не са съвсем подобни на мен. (Сваля си очилата. Към Лъки.) Стола! (Лъки бързо оставя куфара и кошницата, приближава се, разпъва сгъваемия стол, оставя го, отстъпва, вдига отново куфара и кошницата. Поцо гледа стола.) Поблизо! (Лъки оставя куфара и кошницата, приближава се, помещава стола, отстъпва, вдига куфара и кошницата. Поцо сяда, поставя върха на камшика си на гърдите на Лъки, бута го.) Назад! (Лъки отстъпва.) Още! (Лъки отстъпва още.) Стой! (Лъки спира. Към Владимир и Естрагон.) Затова, с ваше позволение, ще остана за малко при вас, преди да съм поел нататък. (На Лъки.) Кошницата! (Лъки се приближава, подава кошницата, отстъпва.) От свежия въздух човек огладнява. (Отваря кошницата, изважда отвътре част от пиле, комат хляб и бутилка вино. На Лъки.) Кошницата! (Лъки се приближава, взима кошницата, отстъпва, застава неподвижно.) Подалече! (Лъки отстъпва.) Там! (Лъки спира.) Вони. (Гълта направо от гърлото на бутилката.) За ваше здраве. (Оставя бутилката и започва да яде.)

Мълчание. Естрагон и Владимир постепенно стават по-смели, обикалят около Лъки, оглеждат го от всички страни. Поцо отхапва от пилето с ожесточение, хвърля костите, след като ги е изсмукал. Лъки бавно се свлича, докато куфарът се допира до земята, изправя се рязко, отново започва да се свлича. Ритъм на човек, който спи прав.

ЕСТРАГОН. Какво му е?

ВЛАДИМИР. Изглежда уморен.

ЕСТРАГОН. Защо не остави багажа?

ВЛАДИМИР. Отде да знам? *(Двамата пристъпват още по-близо.)* Внимавай!

ЕСТРАГОН. Да го заговорим ли?

ВЛАДИМИР. Я виж тука!

ЕСТРАГОН. Какво?

ВЛАДИМИР (*сочейки*). Врата му.
ЕСТРАГОН (*гледа врата на Лъки*). Нищо не виждам.
ВЛАДИМИР. Ела оттук.

Естрагон застава на мястото на Владимир.

ЕСТРАГОН. Наистина.
ВЛАДИМИР. До кръв.
ЕСТРАГОН. От възето е.
ВЛАДИМИР. Претрило го е.
ЕСТРАГОН. То се знае.
ВЛАДИМИР. От възела.
ЕСТРАГОН. Ами да.

Отново започват да го оглеждат, спират се на лицето му.

ВЛАДИМИР. Не е грозен.
ЕСТРАГОН (*свивайки рамене, прави гримаса*). Така ли мислиш?
ВЛАДИМИР. Малко е женствен.
ЕСТРАГОН. Лигите му текат.
ВЛАДИМИР. Ами от напъването.
ЕСТРАГОН. И пяна му е излязла.
ВЛАДИМИР. Може да е малоумен.
ЕСТРАГОН. Кретен.
ВЛАДИМИР (*вглежда се*). Май е гушав.
ЕСТРАГОН (*и той се вглежда*). Не се знае.
ВЛАДИМИР. И се задъхва.
ЕСТРАГОН. А как искаш!
ВЛАДИМИР. И очите му...
ЕСТРАГОН. Какво им е?
ВЛАДИМИР. Ще изскочат.
ЕСТРАГОН. Според мен е на път да пукне.
ВЛАДИМИР. Не се знае. (*Пауза.*) Попитай го нещо.
ЕСТРАГОН. Дали?
ВЛАДИМИР. Какво рискуваме?
ЕСТРАГОН (*плахо*). Господине...

ВЛАДИМИР. По-силно.

ЕСТРАГОН *(по-силно)*. Господине...

ПОЦО. Оставете го на мира! *(Двамата се обръщат към Поцо, който привършил яденето си, изтрива устата си с опакото на ръката.)* Не виждате ли, че иска да си почине? *(Изважда лулата си и започва да я тъпче. Естрагон забелязва костите от пилето на земята, гледа ги лакомо. Поцо драсва клечка кибрит и започва да пали лулата си.)* Кошницата! *(И понеже Лъки не помръдва, Поцо хвърля клечката с яд и дръпва въжето.)* Кошницата! *(Лъки насмалко не пада, идва на себе си, приближава се, слага бутилката в кошницата, връща се на своето място, заема позата си. Естрагон не откъсва поглед от костите, Поцо драсва втора клечка и запалва лулата си.)* Какво искате, това не е негова работа. *(Поема дим, протяга краката си.)* Ох, сега е по-добре.

ЕСТРАГОН *(плахо)*. Господине...

ПОЦО. Какво има, момчето ми?

ЕСТРАГОН. Ами нали няма да... ъ-ъ-ъ... нали нямате нужда вече от... костите... господине?

ВЛАДИМИР *(възмутен)*. Не можеш ли да почакаш малко?

ПОЦО. Няма нищо, няма нищо, напълно естествено. Дали ми трябва костите ли? *(Той ги побутва с края на камшика.)* Не, лично аз нямам нужда от тях. *(Естрагон прави крачка към костите.)* Но... *(Естрагон се спира.)* Поначало те се падат на носача. Него трябва да питате. *(Естрагон се обръща към Лъки, колебае се.)* Попитайте го, попитайте го, не се страхувайте, той ще ви каже.

Естрагон отива към Лъки, спира се пред него.

ЕСТРАГОН. Господине... извинявайте, господине...

Лъки не реагира. Поцо изплющява с камшика. Лъки вдига глава.

ПОЦО. На тебе говорят, свиня такава. Отговаряй! *(Към Естрагон.)* Питайте.

ЕСТРАГОН. Извинете, господине, тия кости искате ли ги?

Лъки гледа продължително Естрагон.

ПОЦО (*превъзнася се*). „Господине!“ (*Лъки навежда глава.*) Отговаряй! Искаш ли ги, или не ги искаш? (*Лъки мълчи. Към Естрагон.*) Тогава, ваши са. (*Естрагон се нахвърля на костите, събира ги и започва да ги гризе.*) Странна работа все пак. За пръв път се отказва от тях. (*Гледа Лъки с тревога.*) Надявам се, че няма да вземе да ми се разболе. (*Смуче лулата си.*)

ВЛАДИМИР (*избухва*). Позор!

Мълчание. Естрагон, изненадан, спира да гризе, поглежда Владимир и Поцо един подир друг. Поцо е много спокоен, а Владимир все по-смутен.

ПОЦО (*към Владимир*). За нещо конкретно ли намекувате?

ВЛАДИМИР (*решава се и изстрелва*). Да се отнасяте към един човек (*сочи Лъки*) по този начин... това според мен е... едно човешко същество... не... това е позор!

ЕСТРАГОН (*нежелаейки да остане по-назад*). Срам! (*Отново захваща да гризе.*)

ПОЦО. Несправедливи сте. (*Към Владимир.*) На колко сте години, ако не е тайна? (*Пауза.*) Шейсет?... Или седемдесет?... (*Към Естрагон.*) На колко е години?

ЕСТРАГОН. Питайте го.

ПОЦО. Недискретен съм. (*Изпразва лулата си, като я чука по дръжката на камшика си, става.*) Ще ви напусна. Благодаря за компанията. (*Размисля.*) А може да изпуша още една лула с вас. Какво ще кажете, а? (*Те не казват нищо.*) О, аз не съм голям пушач, пуша малко, нямам навик да изпушвам две лули една след друга. (*Вдига ръка до сърцето си.*) Сърцето ми се разтупа. (*Пауза.*) От никотина е, поглъщаме го, въпреки че уж се пазим. (*Въздъхва.*) Няма как. (*Пауза.*) Но може би вие не сте пушачи. Пушачи ли сте? Или не? Всъщност това са подробности. (*Пауза.*) Но как сега да седна отново с достойнство, когато станах вече? Без да излезе — как да кажа? — че съм се огънал? (*Към Владимир.*) Какво казахте? (*Пауза.*) Може би не сте казали нищо? (*Пауза.*) Няма значение. Чакайте... (*Размишлява.*)

ЕСТРАГОН. Ох, сега е по-добре. (*Хвърля костите.*)

ВЛАДИМИР. Да тръгваме.

ЕСТРАГОН. Вече?

ПОЦО. Един момент. *(Дърпа възето.)* Стола! *(Посочва с камшика, Лъки помества стола.)* Още! Тук! *(Сяда отново. Лъки отстъпва, вдига куфара и кошницата.)* Ето че пак се настаних! *(Започва да тъпче лулата си.)*

ВЛАДИМИР. Да тръгваме.

ПОЦО. Надявам се, че причината не съм аз? Останете още малко, няма да съжалявате.

ЕСТРАГОН *(надушвайки милостинята).* Имаме време.

ПОЦО *(след като е запалил лулата си).* Втората никога не е тъй сладка *(изважда лулата от устата си, съзерцава я),* като първата, искам да кажа. *(Слага лулата в устата си.)* Но все пак е добра.

ВЛАДИМИР. Аз си тръгвам.

ПОЦО. Не може вече да понася присъствието ми. Наистина не съм много човечен, но това причина ли е? *(Към Владимир.)* Размислете, преди да извършите една неразумна постъпка. Да речем, че тръгнете сега, докато е още светло, защото въпреки всичко още е светло. *(И тримата гледат към небето.)* Добре. И какво ще стане в такъв случай? *(Вади лулата от устата си, гледа я.)* Угасна. *(Запалва отново лулата си.)* В такъв случай... в такъв случай... какво ще стане с вашата среща с оня... Годе... Годо... Годен... *(Пауза.)* Да де, ясно ви е, с тоя, от когото зависи вашето бъдеще... *(Пауза.)* Така де, вашето близко бъдеще.

ЕСТРАГОН. Той е прав.

ВЛАДИМИР. Откъде знаете?

ПОЦО. А, ето че ми проговори! Още малко и ще се сприятелим.

ЕСТРАГОН. Защо не остави този багаж?

ПОЦО. Аз също ще бъда щастлив да се срещна с него. Колкото повече хора срещам, толкова по-щастлив се чувствам. И от най-голямото нищожество човек се учи, обогатява се, вкухва по-добре своето щастие. Вие например *(той ги оглежда внимателно, един след друг, докато те разбират ясно, че се отнася до тях),* вие например, кой знае, може пък и да сте ми донесли нещо.

ЕСТРАГОН. Защо не остави този багаж?

ПОЦО. Но това би ме учудило.

ВЛАДИМИР. Зададоха ви въпрос.

ПОЦО (*възхитен*). Въпрос ли? Кой? Какъв въпрос? (*Пауза.*) Преди малко се обръщайте, треперейки, към мен с „господине“. А сега ми задавате въпроси. Това няма да свърши добре.

ВЛАДИМИР (*към Естрагон*). Мисля, че ще те чуе.

ЕСТРАГОН (*който отново обикаля около Лъки и го оглежда*).
Какво?

ВЛАДИМИР. Сега можеш да го попиташ. Той е предупреден.

ЕСТРАГОН. Какво да го питам?

ВЛАДИМИР. Защо оня не оставя багажа.

ЕСТРАГОН. И аз се питам.

ВЛАДИМИР. Питай го него, де.

ПОЦО (*който е следил тези реплики с трескаво внимание от страх да не би въпросът да се изгуби*). Питате ме защо не оставя багажа, както казвате вие?

ВЛАДИМИР. Да.

ПОЦО (*към Естрагон*). Вие също ли ме питате?

ЕСТРАГОН (*продължава да обикаля около Лъки*). Той пухти като тюлен.

ПОЦО. Ще ви отговоря. (*Към Естрагон.*) Но стойте на едно място, моля ви си, изнервяте ме.

ВЛАДИМИР. Ела тук.

ЕСТРАГОН. Какво има?

ВЛАДИМИР. Той ще говори.

Неподвижни, един срещу друг, те чакат.

ПОЦО. Идеално. Всички ли сте тук? Всички ли ме гледате? (*Поглежда към Лъки, дърпа възето. Лъки вдига глава.*) Гледай ме, свиня такава! (*Лъки го гледа.*) Чудесно. (*Слага лулата в джоба си, изважда малък пулверизатор, пръска си в гърлото, прибира пулверизатора в джоба си, прочиства гърлото си, плюе, изважда отново пулверизатора, отново пръска в гърлото си, прибира пулверизатора.*) Готов съм. Всичко ли ме слушате? (*Гледа Лъки, дърпа възето.*) Ела тук! (*Лъки се приближава.*) Тук! (*Лъки спира.*) Готови ли сте всички? (*Гледа ги и тримата, последен Лъки, дърпа възето.*) И

какво? *(Лъки вдига глава.)* Не обичам да говоря в празно пространство. Добре. И така. *(Размишлява.)*

ЕСТРАГОН. Аз си тръгвам.

ПОЦО. Какво точно ме питахте?

ВЛАДИМИР. Защо той не...

ПОЦО *(гневно)*. Не ме прекъсвайте! *(Пауза. По-спокойно.)* Ако всички говорим едновременно, никога няма да се разберем. *(Пауза.)* За какво говорех? *(Пауза. По-силно.)* За какво говорех?

Владимир играе с мимики човек, който носи тежък товар. Поцо го гледа, без да разбира.

ЕСТРАГОН *(силно)*. Багажа! *(Сочи с пръст към Лъки.)* Защо? Непрекъснато го носи. *(Играе човек, който се превива, задъхвайки се.)* Никога не оставя. *(Разтваря ръце, изправя се с облекчение.)* Защо?

ПОЦО. А, разбирам. Трябваше по-рано да ми го кажете. Защо не си почине? Нека се опитаме да изясним. Нима няма право? Има. Значи не иска? Да, това е логично. А защо не иска? *(Пауза.)* Господа, ще ви отговоря.

ВЛАДИМИР. Внимание!

ПОЦО. За да ми направи добро впечатление, за да го задържа.

ЕСТРАГОН. Как така?

ПОЦО. Може би не се изразих добре. Той иска да ме омилостиви, за да се откажа от мисълта да го изоставя. Не, и това не е точно.

ВЛАДИМИР. Искате да се отървете от него?

ПОЦО. Той иска да ме метне, ама аз няма да се хвана.

ВЛАДИМИР. Вие искате да се отървете от него?

ПОЦО. Въобразява си, че като виждам, че е добър носач, ще се съблазня да го задържа и за в бъдеще като такъв.

ЕСТРАГОН. Не го ли искате вече?

ПОЦО. Всъщност тази свиня изобщо не може да носи. Не е работа за него.

ВЛАДИМИР. Вие искате да се отървете от него?

ПОЦО. Той си мисли, че като се представя за неуморим, ще започна да съжалявам за решението си. Такава е жалката му сметка. Като че ли ми липсват товароносачи! *(И тримата гледат Лъки.)*

Атлас, син на Зевс! *(Пауза.)* Това е. Смятам, че отговорих на въпроса ви. Имате ли други въпроси? *(Действа с пулверизатора.)*

ВЛАДИМИР. Вие искате да се отървете от него?

ПОЦО. Помислих си, че можех аз да бъда на негово място, а той — на моето. Ако не се беше намесила съдбата. Всекиму заслуженото.

ВЛАДИМИР. Вие искате да се отървете от него?

ПОЦО. Моля?

ВЛАДИМИР. Вие искате да се отървете от него?

ПОЦО. Точно така. Но вместо да го изпъдя, както можех да направя, искам да кажа, вместо да го изгоня с ритници в задника, аз го водя, толкова съм добър, на пазара в Свети спасител, където разчитам да спечеля нещо за него. Да ви кажа право, такива същества не могат да се пъдят. Най-доброто в такъв случай е да се убиват.

Лъки плаче.

ЕСТРАГОН. Той плаче.

ПОЦО. Старите кучета се държат по-достойно. *(Подава носната си кърпа на Естрагон.)* Утешете го, щом го съжалявате. *(Естрагон се колебае.)* Вземете. *(Естрагон поема кърпата.)* Избършете му очите. Така няма да се чувства толкова изоставен.

Естрагон още се колебае.

ВЛАДИМИР. Даи аз.

Естрагон не иска да даде кърпата. Детинско сдърпване.

ПОЦО. Побързайте. След малко ще престане. *(Естрагон се приближава до Лъки и приляква, за да му избърше очите. Лъки го ритна силно в пицъла. Естрагон изпуска кърпата, отскача назад, обикаля сцената, куцайки и ревейки от болка.)* Кърпата! *(Лъки оставя куфара и кошницата, вдига кърпата, приближава се, подава я на Поцо, отстъпва, взима отново куфара и кошницата.)*

ЕСТРАГОН. Мръсника му с мръсник! *(Повдига крачола на панталона си.)* Осакати ме!

ПОЦО. Казах ви, че не обича чужди хора.

ВЛАДИМИР *(на Естрагон).* Я покажи! *(Естрагон му показва крака си. Към Поцо с яд.)* Кръв тече!

ПОЦО. На добро е.

ЕСТРАГОН *(вдигнал във въздуха ранения си крак).* Няма да мога да ходя!

ВЛАДИМИР *(нежно).* Ще те нося. *(Пауза.)* В краен случай.

ПОЦО. Престана да плаче. *(Към Естрагон.)* В известен смисъл вие го заместихте. *(Вгълбено.)* Сълзите на света са постоянна величина. За всеки един, който заплаква, някъде друг престава. Същото е и със смеха. *(Смее се.)* Така че да не се оплакваме от нашето време, то не е по-нещастно от предшестващите. *(Пауза.)* Но и да не го хвалим. *(Пауза.)* Въобще, да не говорим за него. *(Пауза.)* Вярно е, че населението се е увеличило.

ВЛАДИМИР. Опитай се да ходиш.

Естрагон тръгва, накуцвайки, спира пред Лъки и го заплюва, след това отива да седне там, където е седял при вдигането на завесата.

ПОЦО. Знаете ли от кого съм научил всички тези чудесни неща? *(Пауза. Сочейки с пръст Лъки.)* От него!

ВЛАДИМИР *(гледа към небето).* Няма ли най-сетне да се стъмни?

ПОЦО. Без него никога не бих се замислил, никога не бих добил чувство за друго освен за низките неща, за нещата, свързани с моя занаят на... няма значение. Красотата, изяществото, великите истини, мислех, че съм недостоеен да ги постигна. И тогава си взех един бъхт.

ВЛАДИМИР *(несъзнателно, преставайки да съзерцава небето).* Какъв бъхт?

ПОЦО. Това продължава вече шейсет години... *(пресмята наум)* да, скоро ще станат. *(Исправяйки се гордо.)* Не изглеждам на толкова, нали? *(Владимир гледа Лъки.)* До него приличам на младеж, нали? *(Пауза. На Лъки.)* Шапката. *(Лъки оставя кошницата, сваля си шапката. Буйна бяла коса се спуска около лицето му. Слага шапката под мишница и вдига кошницата.)* А сега, гледайте. *(Поцо сваля своята*

шапка^[1].) Той е съвсем плешив. (*Отново си слага шапката.*) Видяхте ли?

ВЛАДИМИР. Какво значи бѣхт?

ПОЦО. Явно не сте тукашни. Но поне от тоя век ли сте? Някога са имали шутове. А сега имат бѣхтове. Който може да си го позволи.

ВЛАДИМИР. И вие го пѣдите? Един тѣй стар и предан слуга?

ЕСТРАГОН. Измет.

Поцо е все по-развълнуван.

ВЛАДИМИР. След като сте го изсмукали докрай, сега го захвърляте като... (*търси думата*) като бананова кора. Признайте, че...

ПОЦО (*стенейки, вдигнал ръце към главата си*). Не мога повече... повече не издържам... не знаете какво прави... ужасно е... ох, трябва да се махне... (*протяга ръце*) полудявам... (*Строполява се, хванал главата си с две ръце.*) Не мога повече... не мога...

Мълчание. Всички гледат Поцо. Лѣки се стряска.

ВЛАДИМИР. Той не може повече.

ЕСТРАГОН. Ужасно.

ВЛАДИМИР. Полудява.

ЕСТРАГОН. Отвратително.

ВЛАДИМИР (*на Лѣки*). Как смее! Това е срамно! Такъв добър господар! Да го карате да страда! След толкова години! Безобразие.

ПОЦО (*хълцайки*). Някога... той беше мил... помагаше ми... развличаше ме... правеше ме по-добър... а сега... сега ме убива...

ЕСТРАГОН (*към Владимир*). Дали иска да го замести?

ВЛАДИМИР. Как?

ЕСТРАГОН. Не разбрах дали иска да го замести с друг, или въобще не иска никого.

ВЛАДИМИР. Не вярвам.

ЕСТРАГОН. Какво?

ВЛАДИМИР. Не знам.

ЕСТРАГОН. Трябва да го питаме.

ПОЦО (*успокоен*). Господа, не зная какво стана с мен. Моля ви да ме извините. Забравете всичко. (*Все по-явно се овладява.*) Вече не си спомням какво по-точно съм говорил, но можете да бъдете сигурни, че нито една дума не е била вярна. (*Изправя се, тупа се по гърдите.*) Приличам ли на човек, който може да бъде наказан да страда? Айде де! (*Бърка по джобовите си.*) Къде съм си дянал лулата?

ВЛАДИМИР. Прекрасна вечер.

ЕСТРАГОН. Незабравима.

ВЛАДИМИР. И още не е свършила.

ЕСТРАГОН. Изглежда, не е.

ВЛАДИМИР. Май че едва сега започва.

ЕСТРАГОН. Ужасно.

ВЛАДИМИР. Като че ли сме на представление.

ЕСТРАГОН. На цирк.

ВЛАДИМИР. На мюзикхол.

ЕСТРАГОН. На цирк.

ПОЦО. Абе къде съм си сложил лулата!

ЕСТРАГОН. Гледай го тоя, загубил си пуфкалото. (*Шумно се смее.*)

ВЛАДИМИР. Сега ще се върна. (*Запътва се към кулисата.*)

ЕСТРАГОН. В края на коридора, вляво.

ВЛАДИМИР. Пази ми мястото. (*Излиза.*)

ПОЦО. Изгубих си чибука!

ЕСТРАГОН (*превива се*). Ще ме скъса!

ПОЦО (*вдигайки глава*). Не сте ли ми виждали... (*Забелязва отсъствието на Владимир. Разочарован.*) О, той си е отишъл!... Без да ми каже довиждане! Не е красиво! Трябваше да го задържите.

ЕСТРАГОН. Той едва се задържаше.

ПОЦО. Аха! (*Пауза.*) А, да, разбирам...

ЕСТРАГОН (*става*). Елате за малко.

ПОЦО. Какво има?

ЕСТРАГОН. Ще видите.

ПОЦО. Искате да стана ли?

ЕСТРАГОН. Елате... елате... бързо.

Поцо става и отива към Естрагон.

ЕСТРАГОН. Погледнете!
ПОЦО (*слага си очилата*). О-хо!
ЕСТРАГОН. Свърши вече.

*Владимир се връща мрачен, блъска Лъки, преобръща стола с ритници, крачи напред-назад
развълнуван.*

ПОЦО. Не е ли доволен?
ЕСТРАГОН (*към Владимир*). Изпусна великолепно гледка,
жалко!

Владимир се спира, вдига стола, подновява сноването си, по-спокоен.

ПОЦО. Успокоява се. (*Оглежда се наоколо.*) Впрочем всичко се
успокоява, чувствам то. Велико спокойствие настъпва. Слушайте.
(*Вдига ръка.*) Пан спи.

ВЛАДИМИР (*спира се*). Никога ли няма да настъпи тая нощ?

Тримата гледат небето.

ПОЦО. Нямате ли намерение да си тръгнете, преди да се
стъмни?

ЕСТРАГОН. Как да ви кажа... Нали разбирате...

ПОЦО. Разбира се, естествено, естествено. Самият аз на ваше
място, ако имах среща с един Годен, Годе... Годо или както там се
казва, бих чакал и до тъмна нощ, преди да се откажа. (*Гледа стола.*)
Много бих искал да седна пак, но просто не зная как да стане тая
работа.

ЕСТРАГОН. Да ви помогна ли?

ПОЦО. Може би, ако ме помолите...

ЕСТРАГОН. За какво?

ПОЦО. Ако ме помолите да седна.

ЕСТРАГОН. Това ще ви помогне ли?

ПОЦО. Струва ми се, да.

ЕСТРАГОН. Добре тогава. Седнете, господине, моля ви.

ПОЦО. О, не, не, не, няма нужда. *(Пауза. Тихо.)* Настоявайте малко.

ЕСТРАГОН. Хайде, моля ви, не стойте така прав, ще настинете.

ПОЦО. Мислите ли?

ЕСТРАГОН. Абсолютно съм сигурен.

ПОЦО. Може би имате право. *(Сяда.)* Благодаря ви, приятелю. Ето че пак се настаних. *(Естрагон също сяда. Поцо поглежда часовника си.)* Но вече е време да ви напусна, ако не искам да закъснея.

ВЛАДИМИР. Сякаш времето е спряло.

ПОЦО *(приближава часовника до ухото си).* Не мислете така, господине, не мислете така. *(Прибира часовника си в джоба.)* Всичко друго, само не това.

ЕСТРАГОН *(на Поцо).* Днес всичко му се вижда черно.

ПОЦО. Освен небесата. *(Смее се, доволен от шегата си.)* Търпение, и това ще стане. Разбирам, нали не сте тукашни, не знаете още какво значи здрач по нашите места. Искате ли да ви го обясня? *(Мълчание. Естрагон и Владимир отново са се заели да разглеждат: първият обувката си, вторият — шапката си. Шапката на Лъки пада, без той да я усети.)* Ще удовлетвори желанието ви. *(Манипулация с пулверизатора.)* Малко внимание, моля. *(Естрагон и Владимир продължават своите занимания, Лъки дреме. Поцо изплющява с камшика си, но плющенето е много слабо.)* Какво му стана на тоя камшик? *(Става и замахва с него по-силно, най-накрая с успех. Лъки подскача. Обувката и шапката падат от ръцете на притежателите си. Поцо захвърля камшика.)* Нищо не струва тоя камшик. *(Гледа към тях.)* За какво говорех?

ВЛАДИМИР. Да тръгваме.

ЕСТРАГОН. Но, моля ви, не стойте така прав, ще се разболеете.

ПОЦО. Вярно. *(Сяда отново. На Естрагон.)* Как се казвате?

ЕСТРАГОН *(парира веднага).* Катул.

ПОЦО *(който не е чул).* А, да, за нощта. *(Вдига глава.)* Но, моля ви, бъдете малко по-внимателни, иначе доникъде няма да стигнем. *(Гледа небето.)* Погледнете. *(Всички гледат към небето, с изключение на Лъки, който пак е задрямал. Поцо, забелязвайки това, дърпа въжето.)* Няма ли да погледнеш небето, свиньо! *(Лъки обръща глава право към небето.)* Достатъчно. *(Всички навеждат глави.)* Какво

извънредно има в това небе, взето като такова? Бледо и светло като всяко небе в този час на деня. *(Пауза.)* На тази географска ширина. *(Пауза.)* При хубаво време. *(Гласът му става напевен.)* Преди един час *(поглежда часовника си, с прозаичен тон)* приблизително *(отново лирично)*, след като е изливало върху нас *(колебае се, тонът спада)*, да кажем, от девет сутринта *(тонът се извисява)* безспирни потоци от бяла и червена светлина, то започва да губи своя блясък, да бледнее *(жест с две ръце, които слизат на последователни равнища)*, да бледнее, все повече и повече, до момента, когато *(драматична пауза, хоризонтален жест на двете ръце, отдалечаващи се една от друга)* — фюют! Край! Застива неподвижно! *(Пауза.)* Но *(вдига предупредително ръка)*, но зад този воал от нежност и спокойствие *(вдига очи към небето, другите му подражават освен Лъки)* нощта препуска *(гласът му става кънтящ)* и ще се нахвърли върху нас *(щраква с пръсти)* — хоп! Така *(вдъхновението го напуска)*, когато най-малко я чакаме. *(Мълчание. Мрачен глас.)* Такива ми ти работи на тая тъпа земя.

Дълго мълчание.

ЕСТРАГОН. Е, сега, като знаем...

ВЛАДИМИР. Можем да потърпим.

ЕСТРАГОН. Човек може да се опре на нещо.

ВЛАДИМИР. Няма от какво да се тревожим.

ЕСТРАГОН. Трябва само да чакаме.

ВЛАДИМИР. Свикнали сме. *(Вдига шапката си, поглежда я, изтърсва я, слага си я на главата.)*

ПОЦО. Как ви се видях? *(Естрагон и Владимир го гледат с неразбиране.)* Добър? Среден? Поносим? Безцветен? Направо слаб?

ВЛАДИМИР *(разбрал първи)*. О, много добър, много добър.

ПОЦО *(към Естрагон)*. А на вас, господине?

ЕСТРАГОН *(с английско произношение)*. Оу, многоу доубър, многоу доубър.

ПОЦО *(с чувство)*. Благодаря ви, господа! *(Пауза.)* Имах толкова нужда от поощрение! *(Размишлява.)* Към края малко спаднах, не забелязахте ли?

ВЛАДИМИР. О, може би, но съвсем мъничко.
ЕСТРАГОН. Аз пък си помислих, че е нарочно.
ПОЦО. Да, паметта ми е много силна.

Пауза.

ЕСТРАГОН. Но нищо не се случва.
ПОЦО (*с огорчение*). Скучно ли ви е?
ЕСТРАГОН. Е, ми да.
ПОЦО (*към Владимир*). А на вас, господине?
ВЛАДИМИР. Е, не е кой знае колко забавно.

Пауза. Поцо се измъчва от вътрешна борба.

ПОЦО. Господа, вие бяхте (*търси думите*) любезни с мен.
ЕСТРАГОН. Не, не! Моля ви!
ВЛАДИМИР. Какво говорите!
ПОЦО. Да, да, бяхте учтиви. И затова се питам... какво бих могъл да сторя от своя страна за тези добри хора, които толкова скучаят.
ЕСТРАГОН. И двацет франка ще свършат работа.
ВЛАДИМИР. Ние не сме просяци.
ПОЦО. Какво бих могъл да направя, се питам, за да им се стори времето по-кратко. Дадох им кости, говорих им за най-различни неща, обясних им здрача... Така е. Но няма значение. Дали е достатъчно обаче, това ме измъчва, дали е достатъчно?
ЕСТРАГОН. Може и един франк.
ВЛАДИМИР. Мълчи!
ЕСТРАГОН. На по-малко не съм съгласен.
ПОЦО. Дали е достатъчно? Разбира се. Но аз съм щедър. По природа съм си такъв. И то днес. Толкоз по-зле за мен. (*Дърпа въжето. Лъки го поглежда.*) Защото ще страдам, това е ясно. (*Без да става, се навежда за камшика си.*) Какво предпочитате — да танцува, да пее, да рецитира, да мисли, да...
ЕСТРАГОН. Кой?
ПОЦО. Как кой? Вие не умеете ли да мислите?

ВЛАДИМИР. Той мисли ли?

ПОЦО. Отлично. И на глас. Някога дори мислеше много приятно, можех да го слушам с часове. Но сега... *(Потръпва.)* Както и да е. Е, какво, искате ли да ви помисли нещо?

ЕСТРАГОН. Предпочитам да танцува, по-весело ще бъде.

ПОЦО. Не се знае.

ЕСТРАГОН. Кажу ми, Диди, нали ще бъде по-весело?

ВЛАДИМИР. Аз бих искал да го чуя как мисли.

ЕСТРАГОН. А не може ли първо да танцува, а после да мисли? Ако няма да го затрудни.

ВЛАДИМИР *(към Поцо).* Може ли?

ПОЦО. Разбира се, няма нищо по-лесно. Всъщност това си е и естественият ред. *(Кратък смях.)*

ВЛАДИМИР. Тогава нека танцува.

Мълчание.

ПОЦО *(на Лъки).* Ти чу ли?

ЕСТРАГОН. Никога ли не отказва?

ПОЦО. После ще ви обясня. *(На Лъки.)* Танцувай, животно!

Лъки оставя куфара и кошницата, излиза малко напред към рампата, обръща се към Поцо. Естрагон се изправя, за да вижда по-добре. Лъки танцува. Спира.

ЕСТРАГОН. Това ли е?

ПОЦО. Още!

Лъки повтаря същите движения. Спира.

ЕСТРАГОН. О-хо, приятелче. *(Повтаря движенията на Лъки.)* И аз мога така. *(Продължава да повтаря движенията на Лъки, за малко не пада, сяда отново.)* С малко тренировка...

ВЛАДИМИР. Той е уморен.

ПОЦО. Някога танцуваше фарандола, алмея, кадрил, жига, фанданго и дори шотландски танц. Подскачаше. А сега знае само това.

Знаете ли как го нарича?

ЕСТРАГОН. Агонията на просяка.

ВЛАДИМИР. Ракът на старците.

ПОЦО. Не, танцът на мрежата. Той мисли, че се е оплел в някаква мрежа.

ВЛАДИМИР (*с превземки на естет*). Има нещо в това...

Лъки се готви да се върне към багажите си.

ПОЦО (*като на кон*). Т-п-рррр! Лъки спира рязко.

ЕСТРАГОН. Никога ли не отказва?

ПОЦО. Ще ви обясня. (*Търси по джобовете си.*) Чакайте. (*Продължава да рови.*) Къде си сложих помпичката? (*Продължава да рови.*) Абе, какво става! (*Вдига глава ужасен. С отчаян глас.*) Изгубил съм си пулверизатора!

ЕСТРАГОН (*с отчаян глас*). Левият ми бял дроб е много зле. (*Тихо кашля. Продължава гръмогласно.*) Но десният ми е в отлично състояние!

ПОЦО (*с нормален глас*). Нищо, ще мина и без него. За какво говорех? (*Мъчи се да се спомни.*) Чакайте! (*Размишлява.*) Ох, дявол да го вземе! (*Вдига глава.*) Помогнете ми де!

ЕСТРАГОН. Мъча се да се сетя.

ВЛАДИМИР. И аз.

ПОЦО. Чакайте!

И тримата свалят шапките си едновременно, слагат ръце на челата си, концентрират се, смръщени. Дълго мълчание.

ЕСТРАГОН (*победоносно*). Аха!

ВЛАДИМИР. Той се сети.

ПОЦО. Е?

ЕСТРАГОН. Защо не остави багажа?

ВЛАДИМИР. Не беше това.

ПОЦО. Сигурен ли сте?

ВЛАДИМИР. Но нали вече ни го казахте.

ПОЦО. Казах ли ви го?

ЕСТРАГОН. Каза ли ни го?

ВЛАДИМИР. Пък и той вече го остави.

ЕСТРАГОН (*поглежда към Лъки*). Наистина. И какво от това?

ВЛАДИМИР. Е, щом като е оставил багажа си, значи е невъзможно да сме питали защо не го оставя.

ПОЦО. Напълно логично.

ЕСТРАГОН. А защо го е оставил?

ПОЦО. Ха де!

ВЛАДИМИР. За да танцува.

ЕСТРАГОН. Вярно.

Дълго мълчание.

ЕСТРАГОН (*става*). Нищо не се случва, никой не идва, никой не си отива, ужасна работа.

ВЛАДИМИР (*на Поцо*). Кажете му да мисли.

ПОЦО. Дайте му шапката.

ВЛАДИМИР. Шапката ли?

ПОЦО. Той не може да мисли без шапка.

ВЛАДИМИР (*на Естрагон*). Дай му шапката.

ЕСТРАГОН. Аз ли? След като ме ритна? Никога!

ВЛАДИМИР. Аз ще му я дам. (*Не се помръдва.*)

ЕСТРАГОН. Да си я вземе сам.

ПОЦО. По-добре е да му я дадете.

ВЛАДИМИР. Ще му я дам.

Вдига шапката от земята и я подава на Лъки отдалеч, с протегната ръка. Лъки не мърда.

ПОЦО. Трябва да му я сложите.

ЕСТРАГОН (*на Поцо*). Кажете му да си я вземе.

ПОЦО. По-добре да му я сложите.

ВЛАДИМИР. Ще му я сложа.

Заобикаля Лъки предпазливо, приближава се бавно до него изотзад, слага му шапката на главата и бързо се дръпва. Лъки не се помества. Мълчание.

ЕСТРАГОН. Какво чака още?

ПОЦО. Отдалечете се. (*Естрагон и Владимир се отдалечават от Лъки. Поцо дърпа възето. Лъки го поглежда.*) Мисли, свиньо! (*Пауза. Лъки започва да танцува.*) Стой! (*Лъки спира.*) Напред! (*Лъки отива към Поцо.*) Стой! (*Лъки спира.*) Мисли! (*Пауза.*)

ЛЪКИ. От друга страна, що се отнася до...

ПОЦО. Спри! (*Лъки млъква.*) Назад! (*Лъки се дръпва.*) Стига! (*Лъки спира.*) Ляво! (*Лъки се обръща към публиката.*) Мисли!

По време на тирадата на Лъки останалите реагират по следния начин: 1. Владимир и Естрагон са олицетворение на вниманието, Поцо е нещастен и отвратен; 2. Владимир и Естрагон започват да протестираат. Страданието на Поцо се засилва; 3. Владимир и Естрагон отново внимават, Поцо все повече се възмущава и започва да стене; 4. Владимир и Естрагон бурно протестираат. Поцо скача, дърпа възето. Всички викат, Лъки дърпа обратно възето, залита, крещи текста. Тримата се нахвърлят върху Лъки, който се бори, крещейки още по-силно.

ЛЪКИ (*с неизразителен глас*). Като се има предвид съществуването такова каквото се очертава в неотдаващите публикации на Кукиш и Ватман на един индивидуален бог какакакакака с бяла брада така извън времето на пространството който от върховете на своята божествена апатия и божествена атаксия и божествена афазия много ни обича с малки изключения неизвестно защо но ще се разбере и страда като злочестата Офелия заедно с онези които са неизвестно защо но думи думи думи има време в огъня чиито пламенни езици в тази връзка колкото и да са живи още малко и няма съмнение, че ще подпалят накрая устоите да се има предвид и ще отведат ада в небесата сини понякога особено днес и спокойни с такова спокойствие което макар и безконечно е по-добро но нека не избързваме, понеже доколкото жребият е хвърлен от време на време всичко тече по текущата сметка не може да се изкъпе и докато чакаме дългоочакваното незавършено изследване все пак увенчано от акакакакакакакадемическата комисия по гъс-гъс-гъс-гъстотата на въздуха в Берн и от господата Говнар и Дюкретен при допустимите за случая грешки освен тази която се отнася до човешките пресмятания което въз основа на незавършените изследвания на същите Дю Говнар и Сен-Кретен е установено откъдето следва като се знае но нека не

избързваме неизвестно защо вследствие на трудовете на Кукиш и Ватман се оказва ясно че все пак се върти толкова ясно колкото е ясно че пред вид незавършените изследвания на Пърди и Посер неизвестно защо за Говнар и Кретен са незавършени става ясно че човека противно на общоприетото мнение въпреки прогреса на изхранването и омърсяването на околната среда е в процес на отслабване и същевременно успоредно неизвестно защо въпреки процъфтяването на физическата култура на спортовете като тениса футбола бягането околоезденето плуването конния спорт авиацията лайнацията какацията пързаянето на лед на асфалт джудото тениса летенето мренето през пролет лято есен зима тениса на трева на гора на земя авиацията тениса хокея на земя вода и въздух пенецилина и производните му повтарям едновременно успоредно с повтарянето неизвестно защо тя все пак се върти въпреки тениса повтарям авиацията голфа както с девет ката и с осемнайсет дупки тениса на лед с една дума значителни координати на факторите не се стесняват да възхваляват сухата загуба на гласа на смъртта на Волтер досега благодарение усилията на порядъка от около два пръста и сто грама средно с точност до цяло число истина е обаче че няма значение неизвестно защо на лице от гледна точка на това което е далеч по-важно от друга страна в светлината на провежданите експерименти на Стайнвег и Петерман това което е особено важно в светлината на изоставените експерименти че в долините планините и на брега на морето въздухът е един и същ и земята както е известно в сравнение с дълбочината на моретата неизвестно защо въпреки тениса фактите говорят че неизвестно защо е излишно да се повтаря следното с една дума няма съмнение за съжаление се идентифицира с главата заедно с успоредното неизвестно защо въпреки тениса на следното брадата на индивидуалния тенис както с дващсет така и шейсет дупки дупки дупки дупки и всичко тече тоест ясно е че с ясно ясно ясно ясно... (Борба. Лъки изкрепява още няколко гневни думи.) Тениса! Вода и въздух!... Говнар!... Жребият!...

ПОЦО. Шапката!

Владимир успява да свали шапката на Лъки, който млъква и пада. Пълно мълчание. Тежко дишане на победителите.

ЕСТРАГОН. Аз съм отмъстен.

Владимир разглежда шапката на Лъки, поглежда вътре в нея.

ПОЦО. Дайте ми я! (*Изтръгва шапката от ръцете на Владимир, хвърля я на земята, скача отгоре ѝ.*) Няма да може да мисли вече!

ВЛАДИМИР. А ще може ли да се ориентира?

ПОЦО. Аз ще го ориентирам. (*Рита Лъки.*) Стани! Свиня такава!

ЕСТРАГОН. Да не е умрял?

ВЛАДИМИР. Ще го убиеете.

ПОЦО. Ставай! Мършо! (*Дърпа въжето, Лъки се тътри по земята. Към Естрагон и Владимир.*) Помогнете ми.

ВЛАДИМИР. Какво да правим?

ПОЦО. Вдигнете го!

Естрагон и Владимир изправят Лъки на крака, държат го известно време, след това го пускат. Той пада отново.

ЕСТРАГОН. Нарочно го прави.

ПОЦО. Трябва да го държите. (*Пауза.*) Хайде, хайде, вдигайте!

ЕСТРАГОН. Писна ми.

ВЛАДИМИР. Хайде, дай още веднъж.

ЕСТРАГОН. За какви ни взема?

ВЛАДИМИР. Хайде.

Те изправят Лъки, придържат го.

ПОЦО. Не го пускайте! (*Естрагон и Владимир залитат.*) Не мърдайте! (*Поцо отива да вземе куфара и кошницата и ги занася при Лъки.*) Дръжте го здраво! (*Слага куфара в ръката на Лъки, който веднага го изтръгава.*) Не го пускайте! (*Повтаря същото. Постепенно, при допира с куфара, Лъки се връща в съзнание и накрая пръстите му се свиват около дръжката.*) Не го пускайте още!

(Същата игра с кошницата.) Това е, сега можете да го пуснете. *(Естрагон и Владимир се отдръпват от Лъки, който се прегъва, залита, прегъва се, но остава прав, с куфара и кошницата в ръце. Поцо се дръпва назад, изплющява камшикът.)* Напред! *(Лъки пристъпва напред.)* Назад! *(Лъки се дръпва назад.)* Кръгом! *(Лъки се завърта.)* Готово, вече може да ходи. *(Обръща се към Естрагон и Владимир.)* Благодаря ви, господа, позволете ми да ви *(рови из джобовете си)*, да ви пожелаая *(продължава да рови)*, абе, къде съм си сложил часовника? *(Рови.)* Ама че работа! *(Вдига разрешената си глава.)* Часовник с капак, господа, и със секундарник. Дядо ми ми го подари. *(Бърка се.)* Може би е паднал някъде. *(Търси по земята, Владимир и Естрагон също търсят. Поцо обръща с крак останките от шапката на Лъки.)* Чудна работа. Как е възможно?

ВЛАДИМИР. Да не е в малкото джобче?

ПОЦО. Чакайте. *(Прегъва се надве, приближава глава до корема си, слуша.)* Нищо не чувам! *(Прави им знак да се приближат.)* Елате. *(Естрагон и Владимир се приближават до него, навеждат се до корема му.)* Би трябвало да го чуем как тика.

ВЛАДИМИР. Тихо!

Всички слушат, наведени.

ЕСТРАГОН. Чувам нещо.

ПОЦО. Къде!

ВЛАДИМИР. Това е сърцето.

ПОЦО *(разочарован).* По дяволите!

ВЛАДИМИР. Тихо!

Те слушат.

ЕСТРАГОН. Може би е спрял.

Изправят се.

ПОЦО. Кой мирише така?

ЕСТРАГОН. На него устата му мирише, а на мен — краката.

ПОЦО. Ще ви напусна.

ЕСТРАГОН. А часовникът?

ПОЦО. Сигурно съм го оставил в замъка.

ЕСТРАГОН. Тогава сбогом.

ПОЦО. Сбогом.

ВЛАДИМИР. Сбогом.

ЕСТРАГОН. Сбогом.

Мълчание. Никой не мърда.

ВЛАДИМИР. Сбогом.

ПОЦО. Сбогом.

ЕСТРАГОН. Сбогом.

Пауза.

ПОЦО. И благодаря.

ВЛАДИМИР. Ние ви благодарим.

ПОЦО. Няма защо.

ЕСТРАГОН. Има, има защо.

ПОЦО. Не, няма.

ВЛАДИМИР. Има, има.

ЕСТРАГОН. Няма.

Мълчание.

ПОЦО. Не успявам да... (*колебае се*) да тръгна.

ЕСТРАГОН. Такъв е животът.

Поцо се обръща, отдалечава се от Лъки към кулисата, като отпуска постепенно възето.

ВЛАДИМИР. Тръгнахте в обратната посока.

ПОЦО. Трябва да се засиля. (*Стигнал до края на въжето, в кулисата, той се спира, обръща се, вика.*) Пазете се! (*Естрагон и Владимир се нареждат в дъното, гледат Поцо. Плясък на камшик.*) Напред! (*Лъки не помръдва.*)

ЕСТРАГОН. Напред!

ВЛАДИМИР. Напред!

Плясък на камшик. Лъки се помества.

ПОЦО. По-живо! (*Излиза иззад кулисата; прекосява сцената, следвайки Лъки. Естрагон и Владимир свалят шапките си, махат с ръка. Лъки излиза. Поцо пляска с въжето и с камшика.*) По-живо! По-живо! (*В момента, когато и той ще се скрие зад кулисата, Поцо спира, обръща се. Въжето се опъва. Шум от падане на Лъки.*) Стола ми! (*Владимир отива за стола и го дава на Поцо, който го хвърля към Лъки.*) Сбогом!

ЕСТРАГОН и **ВЛАДИМИР** (*махайки с ръка*). Сбогом! Сбогом!

ПОЦО. Ставай! Свиньо! (*Шум от ставането на Лъки.*) Напред! (*Поцо излиза. Плющене на камшик.*) Напред! Сбогом! По-бързо! Свиня! Давай! Сбогом!

Мълчание.

ВЛАДИМИР. Все пак времето мина по-бързо.

ЕСТРАГОН. Щеше да мине и без това.

ВЛАДИМИР. Да, но не толкова бързо.

Пауза.

ЕСТРАГОН. И какво ще правим сега?

ВЛАДИМИР. Не знам.

ЕСТРАГОН. Да си ходим.

ВЛАДИМИР. Не можем.

ЕСТРАГОН. Защо?

ВЛАДИМИР. Нали чакаме Годо.

ЕСТРАГОН. Вярно.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Много са се променили.

ЕСТРАГОН. Кои?

ВЛАДИМИР. Тия двамата.

ЕСТРАГОН. Да, наистина, дай да си поприказваме.

ВЛАДИМИР. Нали много са се променили?

ЕСТРАГОН. Възможно е. Само ние не успяваме.

ВЛАДИМИР. Възможно ли? Сигурно е. Нали ги видя?

ЕСТРАГОН. Щом казваш. Но не ги познавам.

ВЛАДИМИР. Как да не ги познаваш?

ЕСТРАГОН. Ами не ги познавам.

ВЛАДИМИР. Познаваме ги, ти казвам. Всичко забравяш.

(Пауза.) Освен ако не са същите.

ЕСТРАГОН. Доказателството е, че те не ни познаха.

ВЛАДИМИР. Това не значи нищо. Аз също се направих, че не ги познавам. И освен това, нас никой никога не може да ни познае.

ЕСТРАГОН. Стига вече. Важното е — ох! *(Владимир не реагира.)* Ох!

ВЛАДИМИР. Освен ако не са същите.

ЕСТРАГОН. Диди! Сега пък другия крак! *(Той се насочва, накуцвайки, към мястото, където е седял при вдигането на завесата.)*

ГЛАС ЗАД КУЛИСАТА. Господине!

Естрагон се спира. И двамата гледат в посока на гласа.

ЕСТРАГОН. Пак започва.

ВЛАДИМИР. Ела, момчето ми.

Боязливо влиза едно Момче. Спира се.

МОМЧЕТО. Господин Албер?

ВЛАДИМИР. Аз съм.

ЕСТРАГОН. Какво искаш?
ВЛАДИМИР. Ела.

Момчето не мърда.

ЕСТРАГОН (*силно*). Ела, ти се каза!

Момчето се приближава боязливо, спира се.

ВЛАДИМИР. Какво има?
МОМЧЕТО. Господин Годо... (*Замлъква.*)
ВЛАДИМИР Ясно. (*Пауза.*) Приблѝжи се.

Момчето не помръдва.

ЕСТРАГОН (*силно*). Приблѝжи се, ти се каза! (*Момчето се приближава боязливо, спира се.*) Защо закъснѝя?

ВЛАДИМИР. Трябва да ни предадеш нещо от господин Годо?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. Добре тогава, казвай.

ЕСТРАГОН. Защо закъснѝя?

Момчето ги гледа последователно, в недоумение на кого да отговори.

ВЛАДИМИР (*към Естрагон*). Остави го на мира.

ЕСТРАГОН (*към Владимир*). Ти ме остави на мира. (*Приблѝжава се до момчето.*) Знаеш ли колко е часът?

МОМЧЕТО (*отстъпвайки*). Аз не съм виновен, господине!

ЕСТРАГОН. Може би аз съм виновен, а?

МОМЧЕТО. Страх ме беше, господине.

ЕСТРАГОН. От какво те беше страх? От нас ли? (*Пауза.*)
Отговаряй!

ВЛАДИМИР. Разбирам, другите са го изплашили.

ЕСТРАГОН. От колко време си тука?

МОМЧЕТО. От доста време, господине.

ВЛАДИМИР. Уплаши се от камшика, така ли?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. От виковете ли?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. От двамата господа?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. Ти познаваш ли ги?

МОМЧЕТО. Не, господине.

ВЛАДИМИР. Тукашен ли си?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ЕСТРАГОН. Всичко това са лъжи! *(Хваща Момчето за ръкава, разтърсва го.)* Казвай истината!

МОМЧЕТО *(треперейки).* Това е истината, господине.

ВЛАДИМИР. Остави го най-сетне на спокойствие! Какво ти става? *(Естрагон пуска момчето, отстъпва, слага ръце на лицето си. Владимир и момчето го гледат. Естрагон открива лицето си, което е изкривено.)* Какво ти става?

ЕСТРАГОН. Нещастен съм.

ВЛАДИМИР. Не се шегувай! Откога?

ЕСТРАГОН. Бях забравил.

ВЛАДИМИР. Тази памет ни играе лоши шегги. *(Естрагон иска да каже нещо, отказва се, отива да си седне и започва да се събува. Към Момчето.)* Казвай сега.

МОМЧЕТО. Господин Годо...

ВЛАДИМИР *(прекъсва го).* Виждал съм те вече, нали?

МОМЧЕТО. Не зная, господине.

ВЛАДИМИР. Ти не ме ли познаваш?

МОМЧЕТО. Не, господине.

ВЛАДИМИР. Не идва ли вчера?

МОМЧЕТО. Не, господине.

ВЛАДИМИР. За пръв път идваш, така ли?

МОМЧЕТО. Да, господине.

Мълчание.

ВЛАДИМИР. Приказки! *(Пауза.)* Добре, продължавай.

МОМЧЕТО *(на един дъх).* Господин Годо ми каза да ви кажа, че тази вечер няма да дойде, но утре сигурно.

ВЛАДИМИР. Това ли е всичко?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. Ти при него ли работиш?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. Какво правиш?

МОМЧЕТО. Паса козите, господине.

ВЛАДИМИР. Добър ли е с теб?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. Не те ли бие?

МОМЧЕТО. Мене не, господине.

ВЛАДИМИР. А кого?

МОМЧЕТО. Брат ми, господине.

ВЛАДИМИР. А, ти имаш брат?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. А той какво прави?

МОМЧЕТО. Той пасе овцете, господине.

ВЛАДИМИР. А защо тебе не те бие?

МОМЧЕТО. Не зная, господине.

ВЛАДИМИР. Сигурно те обича.

МОМЧЕТО. Не зная, господине.

ВЛАДИМИР. Храни ли те добре? *(Момчето се колебае.)* Храни ли те добре?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. Не си ли нещастен? *(Момчето се колебае.)* Чуваш ли?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. Е?

МОМЧЕТО. Не зная, господине.

ВЛАДИМИР. Не знаеш дали си нещастен, или не?

МОМЧЕТО. Не зная, господине.

ВЛАДИМИР. Също като мен. *(Пауза.)* Къде спиш?

МОМЧЕТО. В хамбара, господине.

ВЛАДИМИР. Заедно с брат си ли?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. В сеното ли?
МОМЧЕТО. Да, господине.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Добре, отивай си.

МОМЧЕТО. Какво да кажа на господин Годо, господине?

ВЛАДИМИР. Кажу му... *(Колебае се.)* Кажу му, че си ни видял.
(Пауза.) Нали ни видя?

МОМЧЕТО. Да, господине... *(Отстъпва назад, колебае се, обръща се и излиза тичешком.)*

Светлината изведнъж намалява. За миг се стъмва. Луната изгрява в дъното, издига се в небето. Остава неподвижна, облива сцената със сребристите си светлина.

ВЛАДИМИР. Най-сетне! *(Естрагон става и се приближава до Владимир, носейки в ръце двете си обувки. Той ги оставя близо до рампата, изправя се и гледа луната.)* Какво правиш?

ЕСТРАГОН. Каквото и ти: гледам оная там.

ВЛАДИМИР. Питам те за обувките.

ЕСТРАГОН. Оставих ги. *(Пауза.)* Някой друг ще дойде, също... също... като мен, но с по-малък номер и ще му излезе късметът.

ВЛАДИМИР. Но ти не можеш да ходиш бос?

ЕСТРАГОН. А Исус как е ходил.

ВЛАДИМИР. Исус! Какви ги говориш? Да не би да искаш да се сравняваш с него?

ЕСТРАГОН. Цял живот съм се сравнявал с него.

ВЛАДИМИР. Но там е било топло! Приятно.

ЕСТРАГОН. Да. И бързо са разпъвали.

Мълчание.

ВЛАДИМИР. Нямаме какво да правим повече тук.

ЕСТРАГОН. Нито другаде.

ВЛАДИМИР. Чакай, Гого, не бъди такъв. Утре всичко ще потръгне.

ЕСТРАГОН. Как ще потръгне?

ВЛАДИМИР. Не чу ли какво каза хлапето?

ЕСТРАГОН. Не.

ВЛАДИМИР. Каза, че Годо сигурно ще дойде утре. *(Пауза.)*
Това нищо ли не ти говори?

ЕСТРАГОН. Тогава трябва да чакаме тук.

ВЛАДИМИР. Ти си луд! Трябва да се подслоним някъде.
(Хваща Естрагон за ръка.) Ела. *(Дърпа го. Естрагон в началото се подчинява, после се опъва. Спират.)*

ЕСТРАГОН *(гледа дървото).* Жалко, че нямаме въже.

ВЛАДИМИР. Ела. Захладя. *(Дърпа го. Играта се повтаря.)*

ЕСТРАГОН. Напомни ми утре да донеса въже.

ВЛАДИМИР. Добре. Ела. *(Дърпа. Същата игра.)*

ЕСТРАГОН. От колко време сме заедно?

ВЛАДИМИР. Не знам. Петдесет години може би.

ЕСТРАГОН. Спомняш ли си онзи ден, когато се хвърлих от моста в Дюранс?

ВЛАДИМИР. Да, беше по гроздобер.

ЕСТРАГОН. Ти ме измъкна.

ВЛАДИМИР. Минало-заминало.

ЕСТРАГОН. Изсушихме дрехите си на слънцето.

ВЛАДИМИР. Не мисли сега за това, хайде. Идвай! *(Същата игра.)*

ЕСТРАГОН. Чакай.

ВЛАДИМИР. Студено ми е.

ЕСТРАГОН. Питам се дали нямаше да е по-добре, ако не бяхме се събрали; всеки за себе си. *(Пауза.)* Не сме направени да вървим заедно.

ВЛАДИМИР *(без да се сърди).* Не се знае.

ЕСТРАГОН. Не, нищо не се знае.

ВЛАДИМИР. Винаги можем да се разделим, ако мислиш, че ще е по-добре.

ЕСТРАГОН. Сега вече няма смисъл.

Мълчание.

ВЛАДИМИР. Вярно, сега вече няма смисъл.

Мълчание.

ЕСТРАГОН. Е, ще вървим ли?

ВЛАДИМИР. Да вървим.

Не мърдат.

Завеса

[1] Всички действащи лица носят бомбета. — Б.а. ↑

ВТОРО ДЕЙСТВИЕ

На другия ден. В същия час. На същото място.

Обувките на Естрагон близо до рампата, с опрени токове, раздалечени върхове. Шапката на Лъки на същото място.

Дървото е с няколко листа.

Влиза Владимир забързан. Спира се и дълго гледа дървото. Изведнъж бързо започва да крачи по сцената във всички посоки. Застава отново неподвижно пред обувките, навежда се, вдига едната, разглежда я, помирисва я, грижливо я оставя на мястото ѝ. Отново захваща забързаното си крачене. Спира се до дясната кулиса, гледа дълго в далечината, с ръка като козирка над очите. Върви напред-назад. Спира до лявата кулиса. Същата игра. Крачи. Спира изведнъж. Сключва ръце на гърдите си, отхвърля назад глава и започва да пее с пълно гърло.

ВЛАДИМИР. *Едно бездомно куче... (Понеже е започнал на много нисък тон, той спира, кашля, подхваща по-високо.)*

*Едно бездомно куче
задигна свински бут.
Стопанинът ядосан
уби го от лобут.*

*Но после, щом му мина
припадъкът от злоба...*

(Спира, поема дъх, после започва отново.)

*Но после, щом му мина
припадъкът от злоба,
погреба го, разкаян,
и писа му на гроба:*

Едно бездомно куче

задигна свински бут.
Стопанинът, ядосан
уби го от лобут.

Но после, щом му мина
припадъкът от злоба,
погреба го разкаян...

(Спира. Същата игра. По-тихо.)

Погреба го разкаян...

Замлъква, остава да крачи трескаво по сцената във всички посоки. Спира отново пред дървото, крачи, спира при обувките, крачи, тича към лявата кулиса, гледа в далечината, към дясната кулиса, гледа в далечината. В този момент Естрагон влиза от лявата кулиса бос, с наведена глава, и бавно прекосява сцената. Владимир се обръща и го вижда.

ВЛАДИМИР. Пак ли си ти! (Естрагон спира, но не вдига глава. Владимир се приближава до него.) Ела да те целуна.

ЕСТРАГОН. Не ме докосвай!

Владимир прекъсва устрема си, огорчен. Мълчание.

ВЛАДИМИР. Искаш ли да си отида? (Пауза.) Гого! (Пауза. Владимир го гледа с внимание.) Биха ли те? (Пауза.) Гого! (Естрагон продължава да мълчи с наведена глава.) Къде прекара нощта? (Мълчание. Владимир пристъпва напред.)

ЕСТРАГОН. Не ме докосвай! Не ме питай нищо! Не казвай нищо! Остани при мен!

ВЛАДИМИР. Кога съм те напускал?

ЕСТРАГОН. Остави ме да си ида.

ВЛАДИМИР. Погледни ме! (Естрагон не се помръдва. Гръмогласно.) Погледни ме, ти казвам!

Естрагон вдига глава. Те се гледат продължително, отдалечавайки се един от друг, с наведена глава като пред произведение на изкуството, треперят все повече и повече, приближават се един към друг и изведнъж се прегръщат, тупайки се по гърбовете. Край на прегръдката. Загубил опора, Естрагон за малко не пада.

ЕСТРАГОН. Какъв ден!

ВЛАДИМИР. Кой те нареди така? Разкажи ми!

ЕСТРАГОН. И този ден избутахме.

ВЛАДИМИР. Още не сме.

ЕСТРАГОН. За мен свърши, каквото ще да става. *(Пауза.)* Преди малко ти пееше, чух те.

ВЛАДИМИР. Вярно. Спомням си.

ЕСТРАГОН. Стана ми мъчно. Казах си: „Той е сам, мисли, че съм си отишъл завинаги, и пее.“

ВЛАДИМИР. Човек не е господар на настроенията си. Целия ден се чувствах в изключителна форма. *(Пауза.)* Цяла нощ не съм ставал, нито веднъж.

ЕСТРАГОН *(тъжно)*. Виждаш ли, пикаеш по-добре, когато мен ме няма.

ВЛАДИМИР. Ти ми липсваше. И в същото време бях доволен. Не е ли странно?

ЕСТРАГОН *(засегнат)*. Доволен ли си?

ВЛАДИМИР *(след като е размислил)*. Може би не е точната дума.

ЕСТРАГОН. А сега?

ВЛАДИМИР *(след като е проверил)*. Сега... *(радостен)* ето те пак... *(неутрален)* ето ни пак... *(тъжен)* ето ме пак.

ЕСТРАГОН. Виждаш ли, не си толкова добре, когато съм тук. И аз така, и аз съм по-добре, когато съм сам.

ВЛАДИМИР *(засегнат)*. Тогава защо подхващаме отново?

ЕСТРАГОН. Не знам.

ВЛАДИМИР. Но аз знам. Защото ти не умееш да се защитаваши. Аз няма да позволя да те бият.

ЕСТРАГОН. Нямах да можеш да им попречиши.

ВЛАДИМИР. Защо?

ЕСТРАГОН. Бяха десет.

ВЛАДИМИР Ама не, исках да кажа, че щях да ти попреча да докараш работата дотам.

ЕСТРАГОН. Аз нищо не правех.

ВЛАДИМИР Тогава защо те биха?

ЕСТРАГОН. Не знам.

ВЛАДИМИР. Разбираш ли, Гого, има някои неща, които ти убягват и които на мен не ми убягват. Трябва сам да го чувстваш.

ЕСТРАГОН. Казвам ти, че нищо не правех.

ВЛАДИМИР. Може би наистина нищо не си правил. Но има начини, има начини, когато човек държи на кожата си. Но хайде да не говорим за това. Ето че пак си дошъл и аз съм много доволен.

ЕСТРАГОН. Те бяха десет.

ВЛАДИМИР. Ти също си доволен, нали, признай си.

ЕСТРАГОН. От какво да съм доволен?

ВЛАДИМИР. От това, че ме намери отново.

ЕСТРАГОН. Така ли мислиш?

ВЛАДИМИР. Кажу го, дори и да не е истина.

ЕСТРАГОН. Какво да кажа?

ВЛАДИМИР. Кажу: аз съм доволен.

ЕСТРАГОН. Аз съм доволен.

ВЛАДИМИР. И аз.

ЕСТРАГОН. И аз.

ВЛАДИМИР. Ние сме доволни.

ЕСТРАГОН. Ние сме доволни. *(Пауза.)* И какво ще правим сега, като сме доволни?

ВЛАДИМИР. Ще чакаме Годо.

ЕСТРАГОН. Вярно.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Тук нещо се е променило от вчера.

ЕСТРАГОН. А ако не дойде?

ВЛАДИМИР *(след момент на неразбиране).* Ще решим нещо. *(Пауза.)* Казвам ти, че тук нещо се е променило от вчера.

ЕСТРАГОН. Всичко гнои.

ВЛАДИМИР. Я погледни дървото.

ЕСТРАГОН. Човек не може дава пъти да се изкъпе в същата гной.

ВЛАДИМИР. Погледни дървото, ти казвам.

Естрагон гледа дървото.

ЕСТРАГОН. Нямах ли го тук вчера?

ВЛАДИМИР. Разбира се, че го имаше. Не си ли спомняш? За една бройка да се обесим. *(Той размишлява.)* Да, точно така *(като отделя думите)* да-се-о-бе-сим. Но ти не искаше. Не си ли спомняш?

ЕСТРАГОН. Сънувал си.

ВЛАДИМИР. Възможно ли е вече да си забравил?

ЕСТРАГОН. Такъв съм си. Или забравям веднага, или никога не забравям.

ВЛАДИМИР. А Поцо и Лъки, и тях ли забрави?

ЕСТРАГОН. Поцо и Лъки ли?

ВЛАДИМИР. Всичко е забравил!

ЕСТРАГОН. Спомням си един тип, който ме ритна. И после се правеше на луд.

ВЛАДИМИР. Това беше Лъки.

ЕСТРАГОН. Да, за това си спомням. Но кога беше?

ВЛАДИМИР. А другия, който го водеше, спомняш ли си го?

ЕСТРАГОН. Той ми даде кости.

ВЛАДИМИР. Това беше Поцо.

ЕСТРАГОН. И казваш, че било вчера?

ВЛАДИМИР. Ами да.

ЕСТРАГОН. На това място ли?

ВЛАДИМИР. Разбира се! Не го ли позна?

ЕСТРАГОН *(изведнъж вбесен)*. Позна, позна! Какво трябва да познавам? Влачил съм кучешкия си живот все в една пустиня! А ти искаш да виждам и различните подробности от пейзажа! *(Поглед наоколо.)* Погледни я тая гадост! Никога не съм излизал от нея!

ВЛАДИМИР. Успокой се! Успокой се!

ЕСТРАГОН. Тогава разкарай се с твоите пейзажи! Говори ми за червеите!

ВЛАДИМИР. И все пак не можеш да кажеш, че това (*жест*) са хубостите на Воклюз! Все пак има голяма разлика.

ЕСТРАГОН. Воклюз ли? Че кой ти говори за Воклюз?

ВЛАДИМИР. Но нали си бил във Воклюз?

ЕСТРАГОН. Не, никога не съм бил във Воклюз. Цялото ми пикливо съществуване е минало тук, ти казвам! Тук! В Пиклюз!

ВЛАДИМИР. И все пак сме били заедно във Воклюз, главата си залагам. Бяхме на гроздобер, да, у един, който се казваше Бонели, беше в Русийон.

ЕСТРАГОН. Може. Но не си спомням нищо.

ВЛАДИМИР. Но там всичко е червено.

ЕСТРАГОН (*вбесен*). Казах ти, че нищо не съм забелязал!

Мълчание. Владимир въздиша дълбоко.

ВЛАДИМИР. Трудно се живее с теб, Гого.

ЕСТРАГОН. По-добре да се разделим.

ВЛАДИМИР. Все така казваш. И всеки път се връщаш.

Пауза.

ЕСТРАГОН. Най-добре ще е да ме убиеш, като другия.

ВЛАДИМИР. Кой другия? (*Пауза.*) Кой другия?

ЕСТРАГОН. Като милиардите други.

ВЛАДИМИР (*наставнически*). Всеки носи своето собствено кръстче (*въздиша*), докато трае краткото „докога“ и още по-краткото „след това“. (*Размисля.*)

ЕСТРАГОН. Виж какво, нека поне се опитаме да разговаряме по-спокойно, щом не можем да мълчим.

ВЛАДИМИР. Така си е, ние сме неизчерпаеми.

ЕСТРАГОН. То е, за да не мислим.

ВЛАДИМИР. Имаме си извинение.

ЕСТРАГОН. То е, за да не чуваме.

ВЛАДИМИР. Имаме си причини.

ЕСТРАГОН. Всички мъртви гласове.

ВЛАДИМИР. Приличат на шум от криле.

ЕСТРАГОН. От листа.
ВЛАДИМИР. От пясък.
ЕСТРАГОН. От листа.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Те говорят всички едновременно.
ЕСТРАГОН. Всеки за себе си.

Пауза.

ВЛАДИМИР. По-скоро шептят.
ЕСТРАГОН. Мърморят.
ВЛАДИМИР. Шушукат.
ЕСТРАГОН. Мърморят.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Какво казват?
ЕСТРАГОН. Говорят за живота си.
ВЛАДИМИР. Не им ли е достатъчно, че са го живели.
ЕСТРАГОН. Нужно им е да говорят за него.
ВЛАДИМИР. Не им ли стига, че са умрели.
ЕСТРАГОН. Не им стига.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Прилича на шум от пера.
ЕСТРАГОН. От листа.
ВЛАДИМИР. От пепел.
ЕСТРАГОН. От листа.

Дълго мълчание.

ВЛАДИМИР. Кажи нещо.
ЕСТРАГОН. Опитвам се.

Дълго мълчание.

ВЛАДИМИР (*тревожен*). Кажи каквото и да е.

ЕСТРАГОН. Какво ще правим сега?

ВЛАДИМИР. Нали чакаме Годо?

ЕСТРАГОН. Вярно.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Работата е, че е мъчно.

ЕСТРАГОН. Защо не попееш?

ВЛАДИМИР. Не, не. (Мисли.) Може би да започнем отначало.

ЕСТРАГОН. Да, това не ми се струва много трудно.

ВЛАДИМИР. Само началото е трудно.

ЕСТРАГОН. Можем да започнем откъдето и да е.

ВЛАДИМИР. Да, но трябва да решим.

ЕСТРАГОН. Така е.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Помогни ми.

ЕСТРАГОН. Опитвам се.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Когато търсиш — чуваш.

ЕСТРАГОН. Така е.

ВЛАДИМИР. И това ти пречи да намериш.

ЕСТРАГОН. Вярно.

ВЛАДИМИР. И това ти пречи да мислиш.

ЕСТРАГОН. И все пак мислиш.

ВЛАДИМИР. Ами, не можеш.
ЕСТРАГОН. Точно така, дай да си противоречим.
ВЛАДИМИР. Не можем.
ЕСТРАГОН. Мислиш ли?
ВЛАДИМИР. Вече няма опасност да мислим.
ЕСТРАГОН. Тогава от какво се оплакваме?
ВЛАДИМИР. Мисленето не е най-страшното.
ЕСТРАГОН. Разбира се, разбира се, но вече е нещо.
ВЛАДИМИР. Какво значи „вече е нещо“?
ЕСТРАГОН. Точно така, дай да си поставяме въпроси.
ВЛАДИМИР. Какво искаш да кажеш с това „вече е нещо“?
ЕСТРАГОН. Ами едно нещо в по-малко.
ВЛАДИМИР. Е, да, естествено.
ЕСТРАГОН. Е тогава? Защо да не се сметнем за щастливи?
ВЛАДИМИР. Страшното е, че сме мислили вече.
ЕСТРАГОН. Да, но случвало ли ни се е някога?
ВЛАДИМИР. Откъде идват всички тези трупове?
ЕСТРАГОН. Тези скелети?
ВЛАДИМИР. Точно така.
ЕСТРАГОН. Да, разбира се.
ВЛАДИМИР. Трябвало е да мислим малко.
ЕСТРАГОН. Още в началото.
ВЛАДИМИР. Купища трупове.
ЕСТРАГОН. Трябва само да не ги гледаме.
ВЛАДИМИР. Не можем.
ЕСТРАГОН. Вярно.
ВЛАДИМИР. Макар че сме.
ЕСТРАГОН. Какво сме?
ВЛАДИМИР. Макар че сме мислили.
ЕСТРАГОН. Трябва да се обърнем решително към природата.
ВЛАДИМИР. Опитвали сме.
ЕСТРАГОН. Вярно.
ВЛАДИМИР. Но това не е най-страшното, разбира се.
ЕСТРАГОН. Кое?
ВЛАДИМИР. Че сме мислили.
ЕСТРАГОН. Разбира се.
ВЛАДИМИР. Можехме да минем и без всичко това.

ЕСТРАГОН. Какво правиш!

ВЛАДИМИР. Да, да.

Мълчание.

ЕСТРАГОН. Не беше лошо като упражнение.

ВЛАДИМИР. Да, но сега трябва да намерим друго.

ЕСТРАГОН. Чакай сега.

ВЛАДИМИР. Чакай сега.

ЕСТРАГОН. Чакай сега.

Размишляват.

ВЛАДИМИР. За какво говорех? Можем да започнем оттам.

ЕСТРАГОН. Откъде?

ВЛАДИМИР. От самото начало.

ЕСТРАГОН. Началото на кое?

ВЛАДИМИР. Тази вечер. Казах, че... казах, че...

ЕСТРАГОН. О, много искаш от мене.

ВЛАДИМИР. Чакай... целунахме се... бяхме доволни... доволни... какво ще правим, като сме доволни... ще чакаме... чакай... ще си спомня... чакаме... сега, като сме доволни... ще се сетя... чакай... а, да! Дървото!

ЕСТРАГОН. Дървото ли?

ВЛАДИМИР. Не си ли спомняш?

ЕСТРАГОН. Уморих се.

ВЛАДИМИР. Погледни го!

Естрагон гледа дървото.

ЕСТРАГОН. Нищо не виждам.

ВЛАДИМИР. Нали вчера беше черно и сухо! А днес е покрито с листа.

ЕСТРАГОН. Листа!

ВЛАДИМИР. Само за една нощ!

ЕСТРАГОН. Сигурно е пролет.

ВЛАДИМИР. Но само за една нощ!

ЕСТРАГОН. Нали ти казах, че не сме били тук снощи. Ти си сънувал кошмари.

ВЛАДИМИР И къде сме били снощи според теб?

ЕСТРАГОН. Не знам. Другаде. В друго купе. Не е да липсват празни места.

ВЛАДИМИР (сигурен в твърдението си). Добре. Не сме били тук снощи. А сега ми кажи какво сме правили снощи?

ЕСТРАГОН. Какво сме правили снощи ли?

ВЛАДИМИР. Опитай се да си спомниш.

ЕСТРАГОН. Е, ми... сигурно сме си приказвали.

ВЛАДИМИР (като се овладява). За какво сме си приказвали?

ЕСТРАГОН. Е, ми... затова-онова, за най-различни неща. (Уверено.) Да, спомням си, снощи си приказвахме за най-различни неща. Това трае вече половин век.

ВЛАДИМИР. И не си спомняш нито една случка, нито едно обстоятелство?

ЕСТРАГОН (изморено). Не ме измъчвай, Диди.

ВЛАДИМИР. Нито слънцето? Нито луната? Не си ги спомняш?

ЕСТРАГОН. Сигурно ги е имало както обикновено.

ВЛАДИМИР. И не си забелязал нищо необичайно?

ЕСТРАГОН. Уви, не.

ВЛАДИМИР. А Поцо? А Лъки?

ЕСТРАГОН. Поцо ли?

ВЛАДИМИР. Костите от пиленето.

ЕСТРАГОН. Не бяха ли рибешки?

ВЛАДИМИР. Поцо ти ги даде.

ЕСТРАГОН. Не знам.

ВЛАДИМИР. А ритникът?

ЕСТРАГОН. Ритникът ли? Да, някой ме риташе.

ВЛАДИМИР. Лъки те ритна.

ЕСТРАГОН. Вчера ли беше това?

ВЛАДИМИР. Покажи си крака.

ЕСТРАГОН. Кой крак?

ВЛАДИМИР. И двата. Вдигни си панталона. (Естрагон, застанал на един крак, протяга другия към Владимир, залита.

Владимир го хваща за крака. Естрагон се олюлява.) Вдигни си панталона.

ЕСТРАГОН (*залитайки*). Не мога.

Владимир повдига панталона, гледа крака, пуска го. Естрагон за малко не пада.

ВЛАДИМИР. Другия. (*Естрагон вдига същия крак.*) Другия, ти казвам! (*Същата игра с другия крак.*) Ето я раната, започнала е да гноясва.

ЕСТРАГОН. И какво?

ВЛАДИМИР. Къде са ти обувките?

ЕСТРАГОН. Сигурно съм ги хвърлил.

ВЛАДИМИР. Кога?

ЕСТРАГОН. Не знам.

ВЛАДИМИР. Защо?

ЕСТРАГОН. Защото не си спомням.

ВЛАДИМИР. Питам те защо си ги хвърлил.

ЕСТРАГОН. Убиваха ме.

ВЛАДИМИР (*сочейки обувките*). Ето ги. (*Естрагон гледа обувките си.*) Точно на мястото, където ги остави снощи.

Естрагон се доближава до обувките си, навежда се, разглежда ги отблизо.

ЕСТРАГОН. Не са моите.

ВЛАДИМИР. Не са твоите ли?

ЕСТРАГОН. Моите бяха черни, а тези са жълти.

ВЛАДИМИР. Сигурен ли си, че твоите са били черни?

ЕСТРАГОН. По-скоро бяха сиви.

ВЛАДИМИР. А тези са жълти, така ли? Я ми покажи.

ЕСТРАГОН (*вдига едната обувка*). Всъщност са зеленикави.

ВЛАДИМИР (*приближава се*). Я покажи. (*Естрагон му подава обувката. Владимир я поглежда и я захвърля с яд.*) Какво става бе!

ЕСТРАГОН. Видя ли, всичко е...

ВЛАДИМИР. Ясно какво става. Да, разбирам какво е станало.

ЕСТРАГОН. Всичко е...

ВЛАДИМИР. Ясно като бял ден. Някой е дошъл, взел е твоите и е оставил своите.

ЕСТРАГОН. Защо?

ВЛАДИМИР. Неговите не са му отивали.

ЕСТРАГОН. Но моите бяха много малки.

ВЛАДИМИР. За тебе. Но не за него.

ЕСТРАГОН. Уморих се. *(Пауза.)* Хайде да тръгваме.

ВЛАДИМИР. Не можем.

ЕСТРАГОН. Защо?

ВЛАДИМИР. Нали чакаме Годо.

ЕСТРАГОН. Вярно. *(Пауза.)* И какво ще правим?

ВЛАДИМИР. Няма какво да се прави.

ЕСТРАГОН. Но аз вече не мога.

ВЛАДИМИР. Искаш ли репичка?

ЕСТРАГОН. Само това ли има?

ВЛАДИМИР. Има репички и репи.

ЕСТРАГОН. А моркови няма ли вече?

ВЛАДИМИР. Няма. И ти прекаляваш с твоите моркови.

ЕСТРАГОН. Тогава ми дай репичка. *(Владимир рови из джобовете си, намира само репи, изважда накрая една репичка и я подава на Естрагон, който я разглежда, подушва я.)* Тя е черна!

ВЛАДИМИР. Това е репичка.

ЕСТРАГОН. Много добре знаеш, че аз обичам само розови.

ВЛАДИМИР. Значи не искаш?

ЕСТРАГОН. ОБИЧАМ САМО РОЗОВИ!

ВЛАДИМИР. Тогава ми я върни.

Естрагон му я връща.

ЕСТРАГОН. Ще ида да си потърся морков.

Не се помръдва.

ВЛАДИМИР. Това вече няма никакво значение.

ЕСТРАГОН. Не съвсем никакво.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Защо не ги опиташ?

ЕСТРАГОН. Всичко съм опитвал.

ВЛАДИМИР. Говоря за обувките.

ЕСТРАГОН. Мислиш ли?

ВЛАДИМИР. Така ще мине времето. *(Естрагон се колебае.)*

Уверявам те, все пак е разнообразие.

ЕСТРАГОН. Облекчение.

ВЛАДИМИР. Развлечение.

ЕСТРАГОН. Облекчение.

ВЛАДИМИР. Опитай.

ЕСТРАГОН. Ще ми помогнеш ли?

ВЛАДИМИР. Разбира се.

ЕСТРАГОН. Доста добре се справяме, а, Диди, двамата заедно, нали?

ВЛАДИМИР Да, да. Хайде, първо ще опитаме лявата.

ЕСТРАГОН. Винаги намираме нещо, а, Диди, за да си даваме вид, че съществуваме, нали?

ВЛАДИМИР *(нетърпеливо).* Да, да, ние сме вълшебници. Но да не се отвличаме от това, което сме решили. *(Вдига едната обувка.)* Ела, дай си крака. *(Естрагон се приближава до него, вдига крака си.)* Другия бе, прасе! *(Естрагон вдига другия крак.)* По-високо! *(Хванати един за друг, те залитат по сцената. Владимир успява най-накрая да му обуе обувката.)* Опитай се да ходиш. *(Естрагон ходи.)* Е?

ЕСТРАГОН. Добре е.

ВЛАДИМИР *(вади връв от джоба си).* Ще я вържем.

ЕСТРАГОН. Не, не, без връзки, без връзки!

ВЛАДИМИР. Грещиш. Да опитаме другата. *(Същата игра.)* Е?

ЕСТРАГОН. И тя ми е добре.

ВЛАДИМИР. Не те ли убиват?

ЕСТРАГОН *(прави няколко тежки крачки).* Още не.

ВЛАДИМИР. Тогава ги носи.

ЕСТРАГОН. Много са големи.

ВЛАДИМИР. Някой ден можеш да имаш и чорапи.

ЕСТРАГОН. Вярно.

ВЛАДИМИР. Ще ги носиш ли?

ЕСТРАГОН. Стига сме говорили за тези обувки.

ВЛАДИМИР. Но, да...

ЕСТРАГОН. Стига! (Пауза.) Все пак ще седна.

Търси с очи къде да седне. След това отива да седне там, където е седял в началото на първо действие.

ВЛАДИМИР. Там седеше и снощи.

Пауза.

ЕСТРАГОН. Да можех да заспя.

ВЛАДИМИР. Снощи спа.

ЕСТРАГОН. Ще се опитам.

Заема утробна поза, с глава между краката.

ВЛАДИМИР. Чакай. (Приближава се до Естрагон и започва да пее със силен глас.) Нани-нани.

ЕСТРАГОН (вдига глава). Не толкова силно.

ВЛАДИМИР (по-тихо).

*Нани, нани, нани, нани
нани, нани, нани, нани
нани, нани, нани, нани
нани, нани...*

Естрагон заспива. Владимир сваля сакото си и покрива раменете му. След това започва да крачи напред-назад, като удря ръцете си в тялото, за да се стопли. Естрагон се стряска и скача. Става, прави няколко крачки с вид на безумен. Владимир тича към него, обгръща го с ръка.

ВЛАДИМИР. Тук съм... Тук съм, не се бой.

ЕСТРАГОН. Ох!

ВЛАДИМИР. Тук... Тук. Свърши вече.

ЕСТРАГОН. Пропадах.

ВЛАДИМИР. Свърши, свърши. Не мисли вече.

ЕСТРАГОН. Бях на един...

ВЛАДИМИР. Недей, недей, не казвай нищо. Ела, ще походим малко.

Хваща Естрагон за ръката и го тегли напред-назад, докато Естрагон се отказва да върви повече.

ЕСТРАГОН. Стига! Уморих се.

ВЛАДИМИР. Предпочиташ да седиш на едно място и да не правиш нищо, така ли?

ЕСТРАГОН. Да.

ВЛАДИМИР. Както искаш.

Пуска Естрагон, отива да си вземе сакото и си го облича.

ЕСТРАГОН. Да си вървим.

ВЛАДИМИР. Не можем.

ЕСТРАГОН. Защо?

ВЛАДИМИР. Нали чакаме Годо.

ЕСТРАГОН. Вярно. *(Владимир започва отново да крачи.)* Не можеш ли да стоиш спокойно?

ВЛАДИМИР. Студено ми е.

ЕСТРАГОН. Много рано дойдохме.

ВЛАДИМИР. Както обикновено, преди да се стъмни.

ЕСТРАГОН. Да, но не се стъмва.

ВЛАДИМИР. Ще се стъмни изведнъж, като вчера.

ЕСТРАГОН. И после ще стане нощ.

ВЛАДИМИР. И ще можем да си тръгнем.

ЕСТРАГОН. И след това ще стане пак ден. *(Пауза.)* К'во да правим, к'во да правим?

ВЛАДИМИР (*престава да крачи, остро*). Няма ли да престанеш да се оплакваш? Започваш да ме дразниш с твоето хленчене.

ЕСТРАГОН. Отивам си.

ВЛАДИМИР (*забелязва шапката на Лъки*). Я виж!

ЕСТРАГОН. Сбогом.

ВЛАДИМИР. Шапката на Лъки! (*Приближава се до нея*.) От един час съм тук и да не съм я забелязал. (*Много доволен*.) Чудесно!

ЕСТРАГОН. Няма да ме видиш вече.

ВЛАДИМИР. Значи, не съм сгрешил мястото? Сега можем да бъдем спокойни. (*Взема шапката на Лъки, разглежда я, оправя я*.) Хубава шапка е била. (*Слага я на мястото на своята, а своята подава на Естрагон*.) На!

ЕСТРАГОН. Какво?

ВЛАДИМИР. Дръж.

Естрагон взема шапката на Владимир. Владимир наглася с две ръце шапката на Лъки. Естрагон слага шапката на Владимир на мястото на своята, а своята подава на Владимир. Владимир взема шапката на Естрагон. Естрагон наглася с две ръце шапката на Владимир. Владимир слага шапката на Естрагон на мястото на шапката на Лъки, шапката на Лъки подава на Естрагон. Естрагон взема шапката на Лъки. Владимир наглася с две ръце шапката на Естрагон. Естрагон слага шапката на Лъки на мястото на шапката на Владимир, а шапката на Владимир подава на Владимир. Владимир взема шапката си. Естрагон наглася с две ръце шапката на Лъки. Владимир слага своята шапка на мястото на шапката на Естрагон, а шапката на Естрагон подава на Естрагон. Естрагон взема шапката си. Владимир наглася своята шапка с две ръце. Естрагон слага шапката си на мястото на шапката на Лъки, а шапката на Лъки подава на Владимир. Владимир взема шапката на Лъки. Естрагон наглася с две ръце своята шапка. Владимир слага шапката на Лъки на мястото на своята, а своята подава на Естрагон. Естрагон взема шапката на Владимир. Владимир наглася с две ръце шапката на Лъки. Естрагон подава шапката на Владимир, който я взема и я подава на Естрагон, който я взема и я подава на Владимир, който я взема и я хвърля. Всичко това с много бързи движения.

ВЛАДИМИР. Добре ли ми е?

ЕСТРАГОН. Откъде да знам.

ВЛАДИМИР. Не, ама как ме намираш?

Той върти кокетно глава наляво и надясно. Заема пози на манекен.

ЕСТРАГОН. Ужасен.

ВЛАДИМИР. Но не повече от обикновено, нали?

ЕСТРАГОН. Толкова.

ВЛАДИМИР. Значи мога да я нося? Моята ми убиваше. *(Пауза.)*
Как да кажа... *(Пауза.)* Стягаше ме.

ЕСТРАГОН. Отивам си.

ВЛАДИМИР. Не искаш ли да играем на нещо?

ЕСТРАГОН. На какво?

ВЛАДИМИР. Можем да играем на Поцо и Лъки.

ЕСТРАГОН. Не я знам.

ВЛАДИМИР. Аз ще бъда Лъки, а ти ще бъдеш Поцо. *(Заема позата на Лъки, наведен под тежестта на багажите. Естрагон го гледа смаяно.)* Почвай!

ЕСТРАГОН. Какво трябва да правя?

ВЛАДИМИР. Ругай ме!

ЕСТРАГОН. Мръсник!

ВЛАДИМИР. По-силно.

ЕСТРАГОН. Гад, животно!

Владимир прави няколко крачки, връща се назад, все така наведен.

ВЛАДИМИР. Каж ми да мисля!

ЕСТРАГОН. Какво?

ВЛАДИМИР. Каж ми: мисли, свиня такава!

ЕСТРАГОН. Мисли, свиня такава!

Мълчание.

ВЛАДИМИР. Не мога!

ЕСТРАГОН. Стига толкова.

ВЛАДИМИР. Каж ми да танцувам.

ЕСТРАГОН. Отивам си.

ВЛАДИМИР. Танцувай, свиня такава. *(Извива се на място. Естрагон излиза бързо.)* Не мога! *(Вдига глава, вижда, че Естрагон го няма. Надава сърцераздирателен вик.)* Гого! *(Мълчание. Той започва да крачи по сцената, почти тичешком. Естрагон се връща бързо. Задъхан, тича към Владимир. Двамата се спират на няколко крачки един от друг.)* Слава Богу!

ЕСТРАГОН (*задъхан*). Прокълнат съм!

ВЛАДИМИР. Къде беше? Помислих, че си си отишъл завинаги.

ЕСТРАГОН. До склона. Идат.

ВЛАДИМИР. Кой?

ЕСТРАГОН. Не знам.

ВЛАДИМИР. Колко са?

ЕСТРАГОН. Не знам.

ВЛАДИМИР (*тържествуващ*). Това е Годо! Най-накрая! (*Целува с въодушевление Естрагон.*) Гого, това е Годо! Спасени сме! Да го посрещнем! Ела! (*Дърпа Естрагон към кулисата. Естрагон се опъва, освобождава се, излиза, тичайки, от другата страна.*) Гого, върни се! (*Мълчание. Владимир тича към кулисата, откъдето преди малко е влязъл Естрагон. Гледа в далечината. Естрагон се връща забързан, тича към Владимир, който се обръща.*) А, ето те пак!

ЕСТРАГОН. Прокълнат съм!

ВЛАДИМИР. Далеч ли беше?

ЕСТРАГОН. До началото на склона. И оттам идват.

ВЛАДИМИР. Обкръжени сме! (*Подплашен, Естрагон се спуска към дъното на сцената, заплита се в него, пада.*) Глупак! Оттам няма изход. (*Владимир отива да го вдигне, довежда го до рампата. Жест към публиката.*) Тук няма никой. Бягай оттук! Хайде! (*Блъска го към трапа. Естрагон отстъпва уплашено.*) Не искаш ли? Е, да, разбирам те. Чакай. (*Размишлява.*) Единственият ти изход е да изчезнеш.

ЕСТРАГОН. Къде?

ВЛАДИМИР. Зад дървото. (*Естрагон се колебае.*) Бързо! Зад дървото. (*Естрагон тича и застава зад дървото, което го скрива само отчасти.*) Не мърдай! (*Естрагон излиза иззад дървото.*) Явно от това дърво няма да имаме никаква полза. (*Към Естрагон.*) Да не си луд?

ЕСТРАГОН (*по-спокоен*). Откачих. (*Засрамено навежда глава.*) Извинявай! (*Гордо изправя глава.*) Край! Сега ще видиш. Кажи какво да правя.

ВЛАДИМИР. Няма какво да правиш.

ЕСТРАГОН. Ти ще застанеш там. (*Повлича Владимир към лявата кулиса, поставя го в оста на пътя, с гръб към стената.*) Тук, и не мърдай, отваряй си очите. (*Тича към другата кулиса. Владимир го гледа през рамо. Естрагон спира, гледа в далечината, обръща се. Двамата се гледат през рамо.*) Гръб до гръб, както в доброто старо

време! (*Продължават да се гледат известно време, след това всеки възобновява дебненето. Дълго мълчание.*) Нищо ли не виждаш?

ВЛАДИМИР (*обръщайки се*). Какво?

ЕСТРАГОН (*по-силно*). Нищо ли не виждаш?

ВЛАДИМИР. Не.

ЕСТРАГОН. И аз.

Възобновяват дебненето. Дълго мълчание.

ВЛАДИМИР. Сторило ти се е.

ЕСТРАГОН (*обръщайки се*). Какво?

ВЛАДИМИР (*по-силно*). Сторило ти се е.

ЕСТРАГОН. Не викай!

Възобновяват дебненето. Дълго мълчание.

ВЛАДИМИР и **ЕСТРАГОН** (*обръщайки се едновременно*). Ами ако...

ВЛАДИМИР. О, извинявай!

ЕСТРАГОН. Слушам те.

ВЛАДИМИР. Не, не!

ЕСТРАГОН. Да, да!

ВЛАДИМИР. Прекъснах те.

ЕСТРАГОН. Не, аз те...

Гледат се с яд.

ВЛАДИМИР. Хайде, стига церемонии.

ЕСТРАГОН. Хайде, не упорствай!

ВЛАДИМИР (*силно*). Довърши си мисълта, ти казвам.

ЕСТРАГОН (*по същия начин*). Ти си я довърши.

Мълчание. Тръгват един към друг, спират се.

ВЛАДИМИР. Нещастник!
ЕСТРАГОН. Точно така. Дай да се ругаем.
ВЛАДИМИР. Тъпак!
ЕСТРАГОН. Паразит!
ВЛАДИМИР. Недоносче!
ЕСТРАГОН. Мръсна въшка!
ВЛАДИМИР. Плъх!
ЕСТРАГОН. Евнух!
ВЛАДИМИР. Кретен!
ЕСТРАГОН (*с непрекословен тон*). Критик!
ВЛАДИМИР. Ох! (*Залита, присвива се и се извръща.*)
ЕСТРАГОН. А сега да се сдобрим.
ВЛАДИМИР. Гого!
ЕСТРАГОН. Диди!
ВЛАДИМИР. Дай си ръката.
ЕСТРАГОН. Ето я.
ВЛАДИМИР. Ела в прегръдките ми!
ЕСТРАГОН. В прегръдките ти!
ВЛАДИМИР (*разтваряйки ръце*). Тука!
ЕСТРАГОН. Хайде!

Прегръщат се. Мълчание.

ВЛАДИМИР. Как бързо минава времето, когато се забавлява човек!

Мълчание.

ЕСТРАГОН. А сега какво ще правим?
ВЛАДИМИР. Докато чакаме.
ЕСТРАГОН. Докато чакаме.

Мълчание.

ВЛАДИМИР. А дали да не си направим упражненията?

ЕСТРАГОН. Движенията.
ВЛАДИМИР. Приклякванията.
ЕСТРАГОН. Разкършванията.
ВЛАДИМИР. Подскачанията.
ЕСТРАГОН. Разкършванията.
ВЛАДИМИР. За да се стоплим.
ЕСТРАГОН. За да се успокоим.
ВЛАДИМИР. Хайде.

Започва да скача. Естрагон повтаря неговите движения.

ЕСТРАГОН (*спира*). Стига. Уморих се.
ВЛАДИМИР (*спира*). Не сме във форма. Хайде сега да
подишаме малко.
ЕСТРАГОН. Не искам да дишам.
ВЛАДИМИР. Прав си. (*Пауза.*) Дай сега за равновесие да
направим дърво.
ЕСТРАГОН. Дърво ли?

Владимир застава на един крак, изобразявайки дърво, залита.

ВЛАДИМИР (*спира*). Сега ти.

Естрагон застава на един крак, изобразявайки дърво, залита.

ЕСТРАГОН. Мислиш ли, че Господ ме вижда?
ВЛАДИМИР. Трябва да си затвориш очите.

Естрагон си затваря очите, залита още повече.

ЕСТРАГОН (*престава, вдига юмруци нагоре, с пълно гърло*).
Господи, смили се над мен!
ВЛАДИМИР (*засегнат*). А над мен?

ЕСТРАГОН (*по същия начин*). Над мен! Над мен! Милост! Над мен!

Влизат Поцо и Лъки. Поцо е ослепял. Лъки е натоварен като в първо действие. Въже както в първо действие, но много по-късо, за да позволява на Поцо да върви по-лесно. Лъки е с нова шапка. При вида на Владимир и Естрагон той се спира. Поцо продължава да върви и се сблъсква с него. Владимир и Естрагон отстъпват назад.

ПОЦО (*залавяйки се за Лъки, който под новата тежест се олюлява*). Какво има? Кой извика?

Лъки пада, изпуска всичко, и повлича Поцо на земята.

Двамата остават проснати и неподвижни сред багажите.

ЕСТРАГОН. Годо ли е?

ВЛАДИМИР. Много навреме. (*Отива към купчината, следван от Естрагон.*) Подкреплението дойде.

ПОЦО (*със слаб глас*). Помощ.

ЕСТРАГОН. Годо ли е?

ВЛАДИМИР. Точно започнахме да се предаваме. Но сега и тази вечер ни е гарантирана.

ПОЦО. Помощ!

ЕСТРАГОН. Той вика за помощ.

ВЛАДИМИР. Вече няма да сме сами, няма сами да чакаме нощта, да чакаме Годо, да чакаме, да чакаме. Цяла вечер се борихме, оставени сами на себе си. Сега край. Вече е утре.

ЕСТРАГОН. Но те само минават.

ПОЦО. Помощ!

ВЛАДИМИР. Времето вече тече по друг начин. Слънцето ще залезе, луната ще изгрее и ние ще си тръгнем... оттук.

ЕСТРАГОН. Но те само минават.

ВЛАДИМИР. И това ни стига.

ПОЦО. Милост!

ВЛАДИМИР. Бедният Поцо.

ЕСТРАГОН. Знаех си, че е той.

ВЛАДИМИР. Кой?

ЕСТРАГОН. Годо.
ВЛАДИМИР. Но това не е Годо.
ЕСТРАГОН. Не е ли Годо?
ВЛАДИМИР. Не е Годо.
ЕСТРАГОН. Кой е тогава?
ВЛАДИМИР. Поцо.
ПОЦО. Аз съм! Аз съм! Вдигнете ме.
ВЛАДИМИР. Той не може да се вдигне.
ЕСТРАГОН. Да си ходим.
ВЛАДИМИР. Не можем.
ЕСТРАГОН. Защо?
ВЛАДИМИР. Нали чакаме Годо?
ЕСТРАГОН. Вярно.
ВЛАДИМИР. Може да има още кости за тебе.
ЕСТРАГОН. Кости ли?
ВЛАДИМИР. От пилето. Не си ли спомняш?
ЕСТРАГОН. Той ли беше?
ВЛАДИМИР. Да.
ЕСТРАГОН. Питай го.
ВЛАДИМИР. Първо да му помогнем, а?
ЕСТРАГОН. За какво?
ВЛАДИМИР. Да се вдигне.
ЕСТРАГОН. Не може ли да се вдигне?
ВЛАДИМИР. Той иска да се вдигне.
ЕСТРАГОН. Тогава да се вдигне.
ВЛАДИМИР. Не може.
ЕСТРАГОН. Какво му е?
ВЛАДИМИР. Не знам.

Поцо се извива, стене, удря по земята с юмруци.

ЕСТРАГОН. А защо първо да не му поискаме костите? А после, ако откаже, да го оставим.
ВЛАДИМИР. Искаш да кажеш, че той е в наши ръце?
ЕСТРАГОН. Да.

ВЛАДИМИР. И че трябва да поставим условия срещу нашите услуги.

ЕСТРАГОН. Да.

ВЛАДИМИР. Наистина има нещо разумно в това. Но се страхувам от едно.

ЕСТРАГОН. От какво?

ВЛАДИМИР. От това, че Лъки може да се разбеснее. Тогава ще ни разгони фамилията.

ЕСТРАГОН. Лъки ли?

ВЛАДИМИР. Той е този, който вчера те удари.

ЕСТРАГОН. Нали ти казах, че бяха десет.

ВЛАДИМИР. Абе не бе. Преди това. Този, който те ритна.

ЕСТРАГОН. Тук ли е?

ВЛАДИМИР. Ами погледни го. (*Сочи.*) Засега е неподвижен, но всеки миг може да се разбеснее.

ЕСТРАГОН. Дали да не му дадем да разбере?

ВЛАДИМИР. Искаш да кажеш да го нападнем, докато спи?

ЕСТРАГОН. Да.

ВЛАДИМИР. Не е лоша идея. Но дали ще успеем? Наистина ли спи? (*Пауза.*) Не, по-добре е да използваме това, че Поцо вика за помощ и да му помогнем, като разчитаме на благодарността му.

ЕСТРАГОН. Но той вече не вика.

ВЛАДИМИР. Защото е загубил надежда.

ЕСТРАГОН. Може и да е така. Но...

ВЛАДИМИР. Да не губим време в празни приказки. (*Пауза. С раздразнение.*) Да направим нещо, докато имаме възможност! Не се случва всеки ден някой да има нужда от нас. Не че точно от нас имат нужда. И други също биха могли да свършат тая работа, и даже по-добре. Призивът, който чухме, е отправен по-скоро към цялото човечество. Но на това място, в този момент, човечеството сме ние. Независимо дали това ни харесва, или не. Да се възползваме, преди да е станало късно. Да представим достойно поне веднъж това долно племе, в което нещастieto ни е натикало. Какво ще кажеш? (*Естрагон не казва нищо.*) Истина е, че като претеглим със скръстени ръце всички „за“ и „против“, ние вече само с това правим чест на нашия род. Тигърът се спуска на помощ на себеподобните си, без да размишлява. Или побягва вдън гора. Но въпросът не е в това. Какво правим ние?

Там е въпросът. Ние имаме щастието да го знаем. Да, в този огромен хаос едно-единствено нещо е ясно: ние чакаме да дойде Годо.

ЕСТРАГОН. Вярно.

ВЛАДИМИР. Или да се стъмни. *(Пауза.)* Ние сме дошли на срещата и толкова. Не сме светци, но сме дошли на срещата. Колко хора могат да се похвалят с това?

ЕСТРАГОН. Милиони.

ВЛАДИМИР. Мислиш ли?

ЕСТРАГОН. Не знам.

ВЛАДИМИР. Възможно е.

ПОЦО. Помощ!

ВЛАДИМИР. Едно е сигурно: времето е дълго при тези условия и ни тласка да го запълваме с действия, които — как да кажа? — които на пръв поглед могат да изглеждат разумни, но с които сме свикнали. Ти ще ми кажеш, че това е, защото се стремим да попречим на нашия разум да се замъгли. Това е ясно, но дали той вече не блуждае във вечната нощ на гълбините? Ето това се питам понякога аз. Следиш ли мисълта ми?

ЕСТРАГОН. Всички се раждаме луди. Някои си остават.

ПОЦО. Помощ! Ще си платя!

ЕСТРАГОН. Колко?

ПОЦО. Сто франка.

ЕСТРАГОН. Малко е.

ВЛАДИМИР. Прекаляваш.

ЕСТРАГОН. Сто франка стигат, така ли?

ВЛАДИМИР. Не, прекаляваш с това за лудите. Не мисля, че като съм се раждал, не съм бил с всичкия си. Но въпросът не е там.

ПОЦО. Двеста!

ВЛАДИМИР. Ние чакаме. Ние скучаем. *(Вдига ръка.)* Не! Не протестирай! Ние сериозно скучаем, това е неоспоримо. Добре. Предлага ни се едно разнообразие и какво правим ние с него? Оставяме го да загине. Хайде, на работа. *(Приближава се до Поцо, спира.)* След миг всичко ще се разсее. Ние ще бъдем отново сами сред самотата. *(Замисля се.)*

ПОЦО. Двеста!

ВЛАДИМИР. Идем.

Опитва се да повдигне Поцо, не успява, подновява усилията си, спъва се в багажите, пада, опитва се да стане, но не успява.

ЕСТРАГОН. Какво ви става на всички?

ВЛАДИМИР. Помощ.

ЕСТРАГОН. Отивам си.

ВЛАДИМИР. Не ме изоставяй! Те ще ме убият.

ПОЦО. Къде съм?

ВЛАДИМИР. Гого!

ПОЦО. Помощ!

ВЛАДИМИР. Помогни ми!

ЕСТРАГОН. Аз си отивам.

ВЛАДИМИР. Помогни ми първо, после ще си тръгнем заедно.

ЕСТРАГОН. Обещавах ли?

ВЛАДИМИР. Кълна ти се.

ЕСТРАГОН. И никога няма да се върнем.

ВЛАДИМИР. Никога.

ЕСТРАГОН. Ще отидем в Пиренеите.

ВЛАДИМИР. Където искаш.

ПОЦО. Триста! Четиристотин!

ЕСТРАГОН. Винаги съм искал да се поразходя из Пиренеите.

ВЛАДИМИР. Ще се поразходиш.

ЕСТРАГОН. Кой пръдна?

ВЛАДИМИР. Поцо.

ПОЦО. Аз, аз съм. Милост!

ЕСТРАГОН. Отвратително.

ВЛАДИМИР. Бързай, бързай. Дай ми ръка!

ЕСТРАГОН. Отивам си. *(Пауза. По-силно.)* Отивам си.

ВЛАДИМИР. Всъщност ще успея да стана и сам. *(Опитва се да стане, пада отново.)* Рано или късно.

ЕСТРАГОН. Какво ти е?

ВЛАДИМИР. Махай се!

ЕСТРАГОН. Тук ли оставаш?

ВЛАДИМИР. Засега.

ЕСТРАГОН. Хайде, стани. Ще настинеш.

ВЛАДИМИР. Не се грижи за мен.

ЕСТРАГОН. Хайде, Диди, не бъди толкова упорит. (*Подава ръка на Владимир, който бързо я сграбчва.*) Хайде, давай!

ВЛАДИМИР. Дърпай!

Естрагон дърпа, препъва се, пада. Дълго мълчание.

ПОЦО. Помощ!

ВЛАДИМИР. Тук сме.

ПОЦО. Кой сте вие?

ВЛАДИМИР. Хора.

Мълчание.

ЕСТРАГОН. Колко е хубаво на земята!

ВЛАДИМИР. Можеш ли да станеш?

ЕСТРАГОН. Не знам.

ВЛАДИМИР. Опитай.

ЕСТРАГОН. Ей сега, ей сега.

Мълчание.

ПОЦО. Какво стана?

ВЛАДИМИР. Ти няма ли да млъкнеш най-последно? Ама че напаст! Мисли само за себе си.

ЕСТРАГОН. Защо да не се опитаме да поспим?

ВЛАДИМИР. Чу ли го, иска да разбере какво е станало!

ЕСТРАГОН. Остави го. Спи.

Мълчание.

ПОЦО. Милост! Милост!

ЕСТРАГОН (*стряска се*). Какво? Какво има?

ВЛАДИМИР. Спеше ли?

ЕСТРАГОН. Мисля, че да.

ВЛАДИМИР. Пак този мръсник Поцо!

ЕСТРАГОН. Кажи му да си затваря устата. Смачкай му фасона.

ВЛАДИМИР (*удряйки Поцо*). Няма ли да престанеш? Ще млъкнеш ли най-сетне, червей такъв? (*Поцо се освобождава, надава виковете от болка и се отдалечава лазешком. От време на време се спира, разсича въздуха с жестове на слепец, викайки Лъки. Владимир, подпрян на лакът, го следи с поглед.*) Избяга! (*Поцо се просва. Мълчание.*) Падна!

ЕСТРАГОН. Значи, все пак е станал?

ВЛАДИМИР. Не.

ЕСТРАГОН. Но ти нали каза „падна“?

ВЛАДИМИР. Беше застанал на колене. (*Мълчание.*) Може би прекалихме със силните удари.

ЕСТРАГОН. Не ни се случва много често.

ВЛАДИМИР. Той ни молеше за помощ. Ние останахме глухи. Той настояваше. Ние го набихме.

ЕСТРАГОН. Така е.

ВЛАДИМИР. Вече не мърда.

ЕСТРАГОН. Искахме да му помогнем, а загажихме.

ВЛАДИМИР. Така е.

ЕСТРАГОН. Да не би да си го ударил много силно?

ВЛАДИМИР. Получи няколко яки.

ЕСТРАГОН. Не е трябвало.

ВЛАДИМИР. Нали ти го искаше.

ЕСТРАГОН. Така е. (*Пауза.*) Какво ще правим сега?

ВЛАДИМИР. Да можех да долазя до него.

ЕСТРАГОН. Не ме оставяй!

ВЛАДИМИР. Дали да не го извикам?

ЕСТРАГОН. Да, да, извикай го!

ВЛАДИМИР. Поцо! (*Пауза.*) Поцо! (*Пауза.*) Вече не отговаря.

ЕСТРАГОН. Хайде заедно.

ВЛАДИМИР И ЕСТРАГОН. Поцо! Поцо!

ВЛАДИМИР. Помръдна.

ЕСТРАГОН. Сигурен ли си, че се казва Поцо?

ВЛАДИМИР (*изплашен*). Господин Поцо! Върни се! Няма да ти направим нищо лошо!

Мълчание.

ЕСТРАГОН. Да опитаме с други имена.

ВЛАДИМИР. Страхувам се да не би да е сериозно ранен.

ЕСТРАГОН. Ще бъде забавно.

ВЛАДИМИР. Кое ще бъде забавно?

ЕСТРАГОН. Ако опитаме с други имена. Така ще мине времето.

Рано или късно ще улучим.

ВЛАДИМИР. Казвам ти, че се казва Поцо.

ЕСТРАГОН. Сега ще видим. Чакай. (*Размишлява.*) Авел! Авел!

ПОЦО. Помощ!

ЕСТРАГОН. Видя ли?

ВЛАДИМИР. Тази история започва да ми омръзва.

ЕСТРАГОН. Може би другият се казва Каин? (*Вика.*) Каин!
Каин!

ПОЦО. Помощ!

ЕСТРАГОН. Цялото човечество е тук! (*Пауза.*) Я погледни това
облаче.

ВЛАДИМИР (*вдига очи*). Къде?

ЕСТРАГОН. Там, в зенита.

ВЛАДИМИР. Е? (*Пауза.*) Какво толкова му намираш?

Мълчание.

ЕСТРАГОН. Хайде да минем на друга тема, искаш ли?

ВЛАДИМИР Тъкмо щях да ти го предложа.

ЕСТРАГОН. Но какво да бъде?

ВЛАДИМИР. Е, там е работата.

Мълчание.

ЕСТРАГОН. Не трябва ли първо да станем?

ВЛАДИМИР. Ами да опитаме.

Двамата стават.

ЕСТРАГОН. Не било толкова трудно.
ВЛАДИМИР. Когато човек силно желае.
ЕСТРАГОН. А сега?
ПОЦО. Помощ!
ЕСТРАГОН. Да си тръгваме.
ВЛАДИМИР. Не можем.
ЕСТРАГОН. Защо?
ВЛАДИМИР. Нали чакаме Годо.
ЕСТРАГОН. Вярно. *(Пауза.)* Какво да правим?
ПОЦО. Помощ!
ВЛАДИМИР. Да му помогнем ли?
ЕСТРАГОН. Какво трябва да направим?
ВЛАДИМИР. Той иска да стане.
ЕСТРАГОН. Е и?
ВЛАДИМИР. Иска да му помогнем да стане.
ЕСТРАГОН. Добре, да му помогнем. Какво чакаме?

Помагат на Поцо да стане. Отдръпват се. Той пада отново.

ВЛАДИМИР. Трябва да го държим. *(Същата игра, Поцо остава прав между двамата, обесен на вратовете им.)* Трябва да си възвърне навика да стои в изправено положение. *(Към Поцо.)* По-добре ли е?

ПОЦО. Кой сте вие?
ВЛАДИМИР. Не ни ли познавате?
ПОЦО. Аз съм сляп.

Мълчание.

ЕСТРАГОН. Може би вижда в бъдещето?
ВЛАДИМИР *(към Поцо).* Откога?
ПОЦО. Много добре виждах... но вие приятели ли сте?
ЕСТРАГОН *(смеейки се шумно).* Пита дали сме приятели!
ВЛАДИМИР. Не, иска да каже дали сме негови приятели.
ЕСТРАГОН. Е, и какво?

ВЛАДИМИР. Доказателството е, че му помогнахме.

ЕСТРАГОН. Точно така! Щяхме ли да му помогнем, ако не бяхме негови приятели?

ВЛАДИМИР. Може би!

ЕСТРАГОН. Разбира се.

ВЛАДИМИР. Дай да не мъдруваме.

ПОЦО. Да не сте разбойници?

ЕСТРАГОН. Разбойници ли? Имаме ли вид на разбойници?

ВЛАДИМИР. Чакай, той е сляп.

ЕСТРАГОН. Ох, да бе! Наистина. *(Пауза.)* Поне така казва.

ПОЦО. Не ме напускайте.

ВЛАДИМИР. За това не става дума.

ЕСТРАГОН. Засега.

ПОЦО. Колко е часът?

ЕСТРАГОН *(гледайки небето).* Ами...

ВЛАДИМИР. Седем?... Осем?...

ЕСТРАГОН. Зависи от сезона.

ПОЦО. Вечер ли е?

Мълчание. Владимир и Естрагон гледат залязващото слънце.

ЕСТРАГОН. Като че ли се издига обратно.

ВЛАДИМИР. Не е възможно.

ЕСТРАГОН. Да не би да е изгрев?

ВЛАДИМИР. Не говори глупости. Натам е запад.

ЕСТРАГОН. Откъде знаеш?

ПОЦО *(изплашен).* Вечер ли сме?

ВЛАДИМИР. Всъщност не се мести.

ЕСТРАГОН. Казвам ти, че се издига.

ПОЦО. Защо не ми отговаряте?

ЕСТРАГОН. Защото не искаме да ви изтърсим някоя глупост.

ВЛАДИМИР *(успокоително).* Вечер е, господине, стигнахме до вечерта. Моят приятел се опитва да ме разколебае и трябва да си призная, че наистина успя за миг. Но ненапразно съм изживял този дълъг ден и мога да ви уверя, че той е вече към края на своя репертоар. *(Пауза.)* Впрочем как се чувствате сега?

ЕСТРАГОН. Колко време още трябва да го крепим? (Те го пускат наполовина и отново го подхващат, като виждат, че ще падне.) Да не сме кариатиди!

ВЛАДИМИР. Казахте, че преди сте имали добро зрение, ако не се лъжа.

ПОЦО. Да, много добро...

Мълчание.

ЕСТРАГОН (с раздразнение). Карайте, карайте нататък!

ВЛАДИМИР. Остави го на спокойствие. Не виждаш ли, че в момента си спомня щастливите си дни. Memoria praeteritorum bonorum^[1] (пауза) сигурно е мъчително.

ПОЦО. Да, много добро.

ВЛАДИМИР. Изведнъж ли го загубихте?

ПОЦО. Много добро.

ВЛАДИМИР. Питам ви дали изведнъж сте го загубили.

ПОЦО. Един хубав ден се събудих сляп като съдбата. (Пауза.)
Понякога се питам дали още не спя.

ВЛАДИМИР. Кога беше това?

ПОЦО. Не знам.

ВЛАДИМИР. Но не е било по-рано от вчера...

ПОЦО. Не ми задавайте въпроси. Слепците нямат чувство за време. (Пауза.) И нещата, свързани с времето, също не са им ясни.

ВЛАДИМИР. Чудна работа! Бих се заклеял в обратното.

ЕСТРАГОН. Отивам си.

ПОЦО. Къде сме?

ВЛАДИМИР. Не знам.

ПОЦО. Не е ли една местност, наречена Дъската?

ВЛАДИМИР. Не я знам.

ПОЦО. Как изглежда?

ВЛАДИМИР (оглежда се). Не може да се опише. Не прилича на нищо. Няма нищо. Има едно дърво.

ПОЦО. Значи не е Дъската.

ЕСТРАГОН (приведен). И ти ми говориш за разнообразие.

ПОЦО. Къде ми е слугата?

ВЛАДИМИР. Тук е.

ПОЦО. Защо не отговаря, като го викам?

ВЛАДИМИР. Не знам. Изглежда, че спи. Може и да е умрял.

ПОЦО. Какво всъщност се случи?

ЕСТРАГОН. Всъщност!

ВЛАДИМИР. Вие двамата паднахте.

ПОЦО. Я виж дали не е ранен.

ВЛАДИМИР. Не можем да ви оставим сам.

ПОЦО. Няма нужда да ходите и двамата.

ВЛАДИМИР *(на Естрагон)*. Иди ти.

ПОЦО. Точно така, да отиде приятелят ви. Той ужасно мирише.

(Пауза.) Какво чака още?

ВЛАДИМИР. Иди да го събудиш.

ЕСТРАГОН. Ами! След като ме ритна. За нищо на света.

ВЛАДИМИР. А, значи най-накрая си спомни, че те ритна.

ЕСТРАГОН. Нищо не си спомням. Ти ми го каза.

ВЛАДИМИР. Така е. *(На Поцо.)* Приятелят ми се страхува.

ПОЦО. Няма от какво да се страхува.

ВЛАДИМИР *(на Естрагон)*. Впрочем онези хора, дето си ги видял, те накъде отидоха?

ЕСТРАГОН. Не знам.

ВЛАДИМИР. Може би са се скрили някъде и ни дебнат.

ЕСТРАГОН. Да.

ВЛАДИМИР. За да си починат.

ЕСТРАГОН. За да си поемат дъх.

ВЛАДИМИР. Може би са се върнали обратно.

ЕСТРАГОН. Да.

ВЛАДИМИР. Може би си си въобразил.

ЕСТРАГОН. Измислил.

ВЛАДИМИР. Халюцинирал.

ЕСТРАГОН. Измислил.

ПОЦО. Какво чака още?

ВЛАДИМИР *(на Естрагон)*. Какво чакаш още?

ЕСТРАГОН. Чакам Годо.

ВЛАДИМИР *(на Поцо)*. Казах ви, че приятелят ми се страхува. Вчера вашият слуга го нападна, докато той само искаше да му избърше сълзите.

ПОЦО. О, човек никога не трябва да е добър с тия хора. Те не понасят това.

ВЛАДИМИР. Какво всъщност трябва да направи?

ПОЦО. Ами да дръпне въжето. Разбира се, като внимава да не го удуши. Общо взето, той реагира на това. Ако не, нека го ритне няколко пъти — по възможност в слабините или в лицето.

ВЛАДИМИР (*на Естрагон*). Виждаш ли, няма от какво да се страхуваш. Тъкмо ще си отмъстиш.

ЕСТРАГОН. А ако се защитава?

ПОЦО. Не, не, той никога не се защитава.

ВЛАДИМИР. Ще ти дойда на помощ.

ЕСТРАГОН. Не ме изпускай от поглед! (*Отива към Лъки.*)

ВЛАДИМИР. Първо погледни дали е жив. Ако е умрял, няма смисъл да го удряш.

ЕСТРАГОН. Диша.

ВЛАДИМИР. Почвай тогава.

Изведнъж разярен, Естрагон засипва Лъки с ритници, ревейки. Но си удря крака и се отдалечава, като куца и стене. Лъки се връща в съзнание.

ЕСТРАГОН (*спира, застанал на един крак*). Ах, мръсно!

Естрагон сяда, опитва се да свали обувките си. Но скоро ще се откаже и ще остане извит като кука, с глава между краката и ръце, опънати пред главата.

ПОЦО. Какво стана пак?

ВЛАДИМИР. Моят приятел се удари.

ПОЦО. А Лъки?

ВЛАДИМИР. А, значи е той?

ПОЦО. Какво?

ВЛАДИМИР. Лъки е, значи?

ПОЦО. Не разбирам.

ВЛАДИМИР. А вие сте Поцо, нали?

ПОЦО. Разбира се, че съм Поцо.

ВЛАДИМИР. Същите от вчера?

ПОЦО. От вчера ли?

ВЛАДИМИР. Вчера се видяхме. (*Мълчание.*) Не си ли спомняте?

ПОЦО. Не си спомням да съм срещал някого вчера. Но утре няма да си спомням, че съм срещнал някого днес. Значи не разчитайте на мене, за да ви осведомя. И хайде стига по този въпрос. Ставай!

ВЛАДИМИР. Водехте го в Свети спасител, за да го продадете. Вие ми го казахте. Той танцуваше, мислеше. Вие не бяхте спял.

ПОЦО. Щом казвате. Пуснете ме, ако обичате. (*Владимир се отстранява.*) Ставай!

ВЛАДИМИР. Той става.

Лъки се надига, събира багажа.

ПОЦО. И добре прави.

ВЛАДИМИР. Къде сте тръгнали?

ПОЦО. За мен е без значение.

ВЛАДИМИР. Колко сте се променили!

Лъки, натоварен с багажа, застава пред Поцо.

ПОЦО. Камшика! (*Лъки оставя багажа, търси камшика, намира го, подава го на Поцо, вдига отново багажа.*) Въжетото! (*Лъки оставя багажа, слага края на въжетото в ръката на Поцо, вдига отново багажа.*)

ВЛАДИМИР. Какво има в куфара?

ПОЦО. Пясък. (*Дърпа въжетото.*) Напред! (*Лъки се помества, Поцо го следва.*)

ВЛАДИМИР. Момент.

Поцо спира. Въжетото се опъва, Лъки пада, изпускайки всичко. Поцо залита, пуска въжетото навреме, олюлява се на място. Владимир го подкрепя.

ПОЦО. Какво става?

ВЛАДИМИР. Той падна.

ПОЦО. Бързо, вдигнете го, преди да е заспал.

ВЛАДИМИР. Вие няма ли да паднете, ако ви пусна?
ПОЦО. Мисля, че не.

Владимир ритва няколко пъти Лъки.

ВЛАДИМИР. Стани! Свиня! (*Лъки се надига, събира багажа.*)
Стана.

ПОЦО (*протяга ръка*). Вържето!

Лъки оставя багажа, слага края на вържето в ръката на Поцо, вдига отново багажа.

ВЛАДИМИР. Не тръгвайте още.

ПОЦО (*спирайки*). Тръгвам.

ВЛАДИМИР. Когато паднете, където няма кой да ви помогне, какво правите?

ПОЦО. Чакаме дотогава, докато можем да станем. И пак тръгваме.

ВЛАДИМИР. Преди да си тръгнете, кажете му да пее.

ПОЦО. На кого да кажа?

ВЛАДИМИР. На Лъки.

ПОЦО. Да пее ли?

ВЛАДИМИР. Да. Или да мисли. Или да рецитира.

ПОЦО. Но той е ням.

ВЛАДИМИР. Ням ли?

ПОЦО. Напълно. Дори не може да стене.

ВЛАДИМИР. Ням ли? Откога?

ПОЦО (*внезапно гневен*). Няма ли най-сетне да престанете да ме тровите с вашите въпроси за времето? Пълна безсмислица! Кога? Кога? Един ден — това не ви ли стига, един ден като всички други той онемя, един ден аз ослепях, един ден ще оглушеем, един ден сме се родили, един ден ще умрем, един ден, това не ви ли стига? (*Поспокойно.*) Нашите майки ни раждат, клекнали над отворения гроб, светлината блясва за миг и после отново пада нощ. (*Дърпа вържето.*) Давай!

Те излизат. Владимир ги следва до края на сцената, гледа ги как се отдалечават. Шумът от падане, подчертан от мимики на Владимир, дава да се разбере, че са се строполили отново. Мълчание. Владимир отива към Естрагон, който спи, наблюдава го известно време, после го събужда.

ЕСТРАГОН (луди движения, несвързани думи; проговорва най-накрая). Защо никога не ме оставяш да спя?

ВЛАДИМИР. Чувствах се самотен.

ЕСТРАГОН. Сънувах, че съм щастлив.

ВЛАДИМИР. Така поне мина времето.

ЕСТРАГОН. Сънувах, че...

ВЛАДИМИР. Мълчи! (Пауза.) Питам се дали наистина е сляп.

ЕСТРАГОН. Кой?

ВЛАДИМИР. Ако беше истински слепец, щеше ли да каже, че няма чувство за време?

ЕСТРАГОН. За кого говориш?

ВЛАДИМИР. За Поцо.

ЕСТРАГОН. Той сляп ли е?

ВЛАДИМИР. Така каза.

ЕСТРАГОН. И какво?

ВЛАДИМИР. Стори ми се, че ни вижда.

ЕСТРАГОН. Сънувал си. (Пауза.) Хайде да си ходим. Не можем. Вярно. (Пауза.) Сигурен ли си, че не е бил той?

ВЛАДИМИР. Кой той?

ЕСТРАГОН. Годо.

ВЛАДИМИР. Ами кой да е бил?

ЕСТРАГОН. Поцо.

ВЛАДИМИР. Не, разбира се! Не. (Пауза.) Не.

ЕСТРАГОН. Все пак ще стана. (Надига се мъчително.) Ох!

ВЛАДИМИР. Вече не знам какво да мисля.

ЕСТРАГОН. Краката ми! (Сяда отново, опитва се да си събуе обувките.) Помогни ми!

ВЛАДИМИР Спал ли съм, докато другите са страдали? Спя ли сега? Утре, когато ще си мисля, че съм се събудил, какво ще кажа за този ден? Че заедно с моя приятел Естрагон, на това място, до тъмно съм чакал Годо? Че Поцо е дошъл заедно със своя носач и че е разговарял с нас? Без съмнение. Но какво вярно ще има във всичко това? (Естрагон, който ожесточено се е борил с обувките си, е заспал

отново. Владимир го гледа.) Той няма да знае нищо. Ще разказва за ритниците, които е получил, и аз ще му дам морков. *(Пауза.)* Майките ни, клекнали над гроба, трудно раждат. От дъното на ямата гробарят замислено поставя щипците си. Толкова ни е времето за стареене. Въздухът е пълен с нашите крясъци. *(Вслушва се.)* Но навикът е голям заглушител. *(Гледа Естрагон.)* И мен някой ме гледа и ми казва: той спи, той не знае, нека спи. *(Пауза.)* Не мога да продължа. *(Пауза.)* За какво говорех?

Крачи развълнувано по сцената, спира най-накрая до лявата кулиса, гледа в далечината. Влиза отдясно Момчето от предния ден. Спира се. Мълчание.

МОМЧЕТО. Господине... *(Владимир се обръща.)* Господин Албер.

ВЛАДИМИР. Да започваме. *(Пауза. На Момчето.)* Не ме ли познаваш?

МОМЧЕТО. Не, господине.

ВЛАДИМИР. Ти идва ли вчера?

МОМЧЕТО. Не, господине.

ВЛАДИМИР. За пръв път идваш, така ли?

МОМЧЕТО. Да, господине.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Господин Годо ли те праща?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. Няма ли да дойде тази вечер?

МОМЧЕТО. Не, господине.

ВЛАДИМИР. Но ще дойде утре.

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. Сигурно, нали?

МОМЧЕТО. Да, господине.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Срећна ли някого?

МОМЧЕТО. Не, господине.

ВЛАДИМИР. Други двама... *(колебае се)* човеци.

МОМЧЕТО. Не съм видял никого, господине.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Какво прави господин Годо? *(Пауза.)* Чуваш ли?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. Е?

МОМЧЕТО. Нищо не прави, господине. Пауза.

ВЛАДИМИР. Как е брат ти?

МОМЧЕТО. Болен е, господине.

ВЛАДИМИР. Да не би той да е идвал вчера?

МОМЧЕТО. Не знам, господине.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Има ли брада господин Годо?

МОМЧЕТО. Да, господине.

ВЛАДИМИР. Руса ли... *(колебае се)* или черна?

МОМЧЕТО. Мисля, че е бяла, господине.

Пауза.

ВЛАДИМИР. Горко ни!

Пауза.

МОМЧЕТО. Какво трябва да кажа на господин Годо, господине?

ВЛАДИМИР. Ще му кажеш *(спира се)*, ще му кажеш, че си ме видял и че... *(размишлява)* че си ме видял. *(Пауза. Владимир пристъпва напред, Момчето отстъпва. Владимир спира, Момчето*

спира.) Кажи, сигурен ли си, че си ме видял? Да не ми кажеш утре, че никога не си ме виждал?

Мълчание. Владимир изведнъж прави скок напред, Момчето избягва като стрела. Мълчание. Слънцето залязва, луната изгрява. Владимир стои неподвижен. Естрагон се събужда, събува обувките си, става, държейки в ръка обувките си, оставя ги близо до рампата, приближава се до Владимир, гледа го.

ЕСТРАГОН. Какво ти е?

ВЛАДИМИР. Нищо ми няма.

ЕСТРАГОН. Аз си отивам.

ВЛАДИМИР. И аз.

Пауза.

ЕСТРАГОН. Дълго ли спях?

ВЛАДИМИР. Не знам.

Пауза.

ЕСТРАГОН. Къде отиваме?

ВЛАДИМИР. Някъде наблизко.

ЕСТРАГОН. Не, не. Да се махаме, далеч оттук!

ВЛАДИМИР. Не можем.

ЕСТРАГОН. Защо?

ВЛАДИМИР. Утре трябва да се върнем.

ЕСТРАГОН. За какво ще се връщаме?

ВЛАДИМИР. За да чакаме Годо.

ЕСТРАГОН. Вярно. *(Пауза.)* Не дойде ли?

ВЛАДИМИР. Не.

ЕСТРАГОН. А сега е много късно.

ВЛАДИМИР. Да, нощ е.

ЕСТРАГОН. А ако се откажем? *(Пауза.)* Да се откажем ли?

ВЛАДИМИР. Ще ни накаже. *(Пауза. Гледа дървото.)* Само дървото живее.

ЕСТРАГОН *(гледа дървото).* Какво е?

ВЛАДИМИР. Дърво.

ЕСТРАГОН. Да, но какъв вид?

ВЛАДИМИР. Не знам. Върба.

ЕСТРАГОН. Ела да видим. (*Дърпа Владимир към дървото. Те спират неподвижни пред него. Мълчание.*) Дали да не се обесим?

ВЛАДИМИР. С какво?

ЕСТРАГОН. Нямах ли въже?

ВЛАДИМИР. Нямам.

ЕСТРАГОН. Тогава не можем.

ВЛАДИМИР. Да си отиваме.

ЕСТРАГОН. Чакай, може с моя колан.

ВЛАДИМИР. Къс е.

ЕСТРАГОН. Ще ме дърпаш за краката.

ВЛАДИМИР. А на мен кой ще ми ги дърпа?

ЕСТРАГОН. Вярно.

ВЛАДИМИР. Я да видим все пак. (*Естрагон развързва въжето, което държи панталоните му. Панталоните му, прекалено широки, му падат до глезените. Двамата гледат въжето.*) Може да свърши работа. Здрав ли е?

ЕСТРАГОН. Ще видим. Дръж.

Двамата хващат всеки по един край и го дърпат. Въжето се скъсва. Те за малко не падат.

ВЛАДИМИР. Не го бива за нищо.

Мълчание.

ЕСТРАГОН. Казваш, че трябва да се върнем утре, а?

ВЛАДИМИР. Да.

ЕСТРАГОН. Тогава ще донесем здраво въже.

ВЛАДИМИР. Да.

Пауза.

ЕСТРАГОН. Диди.

ВЛАДИМИР. Кажи.

ЕСТРАГОН. Не мога повече.

ВЛАДИМИР. Така си мислиш.

ЕСТРАГОН. Дали да не се разделим? Може би ще е по-добре.

ВЛАДИМИР. Утре ще се обесим. (*Пауза.*) Освен ако не дойде
Годо.

ЕСТРАГОН. А ако дойде?

ВЛАДИМИР. Ще бъдем спасени.

*Владимир сваля шапката си — шапката на Лъки, — гледа вътре в нея, пъха ръката си,
изтърсва я, слага си я отново.*

ЕСТРАГОН. Е, тръгваме ли?

ВЛАДИМИР. Вдигни си панталона.

ЕСТРАГОН. Какво?

ВЛАДИМИР. ВДИГ-НИ си панталона.

ЕСТРАГОН. Вярно.

Вдига си панталона. Мълчание.

ВЛАДИМИР. Е, тръгваме ли?

ЕСТРАГОН. Да вървим.

Не се помръдват.

Завеса

[1] Споменът за отминалото щастие (лат.). — Б.пр. ↑

САМЮЪЛ БЕКЕТ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ

1906 — На 13 април във Фоксрок, предградие на Дъблин, в скромно семейство на протестанти се ражда Самюъл Бекет.

1913–1923 Ученик в „Портъра Ройъл Скул“, после в колежа „Тринити“. Учи френски и италиански, занимава се с бокс и ръгби.

1926 — Първо пътешествие във Франция.

1928 — Установява се в Париж и преподава английски в „Екол нормал“. Сприятелява се с Джеймс Джойс.

1929 — Пише есето „Данте..., Бруно..., Вико..., Джойс“. Запознава се с Езра Паунд.

1930 — Обявен е конкурс за стихотворение на тема „Времето“. Бекет се включва в последния момент и го печели с поемата „Курвоскоп“. Наградата е 10 лири стерлинги.

1931 — Преподава френски в колежа „Тринити“ в Дъблин, но скоро се отказва. Написва пиесата „Кид“ (пародия на „Сид“), поставя я и сам играе в нея. Пиесата издържа две представления.

Пътува във Франция и Германия. *Бях приел да бъда един Обломов* — пише на Джойс.

1933 — Съчинява кратки текстове, обединени под заглавието „Повече убождания отколкото ритници“. След смъртта на баща си се установява в Лондон, където живее бедно.

1934 — В Лондон излизат от печат „Повече убождания...“. Никакъв успех.

1935 — Живее самотно в Лондон. Написва романа „Мърфи“ — героят, затворник на Града и неговите миражи, е в лудница и очаква смъртта си. *В началото бе каламбурът. И тъй нататък.* (Из „Мърфи“) Издателите отхвърлят ръкописа. *Сега се скапвам с най-висока скорост* — пише Бекет до свой приятел.

1936 — Пътуване в Германия.

1937 — Отново в Париж. Първи опити да пише на френски. Сближава се с Дюшан и Джакомети. Продължава приятелството му с Джойс.

1938 — „Мърфи“ излиза в Лондон. Дилън Томас изразява възторга си. Бекет превежда романа на френски, но всички парижки издатели, на които го предлага, го отхвърлят. Заживява с пианистката Сюзан Дюменил, за която ще се ожени десет години по-късно.

1939 — Обявяването на войната го сварва в Ирландия. Бекет се връща в Париж. Предпочитам Франция във война, отколкото Ирландия в мир — пише на Сюзан.

1940 — Франция е окупирана. Бекет остава в Париж. Бегло участие в Съпротивата.

1942 — За да избяга от Гестапо, Бекет се преселва във Воклюз. Пише на английски романа „Уат“ — дълъг монолог на един скитник.

1945 — След Освобождението се завръща в Париж.

1946 — Пише на френски „Мерсие и Камие“ (Словесна схватка между мъж и жена, които не се понасят и говорят безспир, за да не се унищожат. За Бекет словото е единственият материал, способен да запълни празнотата на тялото и духа.), „Първа любов“, „Отхвърленият“, „Сюита“, „Успокоителното“. При кратко пътуване до Ирландия една нощ пред морето получава своеобразно прозрение, което по-късно описва в „Последният запис“: *Стана ми ясно, че тъмнината, която винаги настъргено бях отхвърлял, е всъщност най-доброто у мен.* След тази нощ избира френския за език, на който да пише: *На английски неволно изпадаш в поезия. На френски е по-лесно да се пише без стил.*

1947 — В Париж излиза френският превод на „Мърфи“. Съчинява пиеса в три действия, публикувана след смъртта му — „Елефтерия“.

1948 — Пише на френски романа „Молой“. *Когато написах първото изречение, не знаех накъде то ще ме отведе. Всичко се разви от само себе си.* Продължава с романа „Малоун умира“, където героят казва: *Ще могат да ме погребат, вече няма да бъда видим на повърхността. А дотогава ще си разправам истории.*

Пише „В очакване на Годо“.

1949 — Пише романа „Думи няма“. *Трябва да говоря, макар да нямам да кажа нищо, нищо освен чуждите думи. (...) И тъй, трябва да се продължава, значи ще продължавам, трябва да се изричат думи, докато ги има, трябва да се изричат, докато те ме намерят, докато ми говорят — странна мъка. Пълен разпад. Няма Аз, няма Имам,*

няма Съм, няма подлог, няма допълнение, няма сказуемо. Няма начин да се продължава... В края на моето дело има само прах: назоваемото... (Из „Думи няма“)

1950 — Пише разкази, публикувани по-късно под наслов „Текстове за нищо“. Мисля с кръвта си... Също и с думи, бавни, подлогът умира, преди да достигне сказуемото, думите спират и те. Но говоря, с всяка година все по-тихо. Може би. И по-бавно, с всяка година все по-бавно... (...) Това е мълчание и не е мълчание, няма никого и има някого. (Из „Текстове за нищо“) Сюзан предлага ръкописа на „В очакване на Годо“ на режисьора Роже Блен.

1951 — Парижкото издателство „Минюи“ издава „Молой“ и „Малоун умира“. Критиката е възторжена. „Ироничен, обаятелен, изтънчен, изтъкан от хумор гений...“ (в. „Комба“), „Книга-събитие“ („Фигаро литерер“)

1952 — Излиза от печат „В очакване на Годо“.

1953 — Бекет превежда на английски „Молой“, „Малоун умира“ и „Думи няма“.

5 януари — премиера на „В очакване на Годо“ в парижкия театър „Бабилон“. Режисьор е Роже Блен. Огромен успех. Излизат на английски „Думи няма“ и „Уат“.

1954 — Първи вариант на „Краят на играта“.

1955 — „Молой“ излиза на английски.

1956 — Бекет пише на английски радиопиесата „Всички, които падат“. Нова постановка на „Годо“ в театър „Еберто“.

1957 — Започва да пише на английски „Из една изоставена творба“.

3 април — премиера в Лондон на „Краят на играта“. Пиесата е публикувана от издателство „Минюи“.

1958 — В „Евъргрийн ривю“ е отпечатана пиесата „Последният запис“. Октомври — премиера на пиесата в Лондон.

1959 — Бекет превежда на френски „Последният запис“; написва радиопиесата „Пепел“.

1960 — Започва да пише пиесата „О, щастливи дни“ (на английски) и романа „Как е“ (на френски). *На първо време няма да бъда сам. Сам съм, разбира се. Прибързани думи. Думите трябва да са прибързани. Та знае ли се — в такъв мрак? Ще си имам компания.*

Няколко марионетки. Впоследствие ще ги премахна. Ако мога. (Из „Как е“)

Да се намери форма, която да изразява опропастяването. (Из писмо на Бекет до Том Драйв.)

1961 — Получава Международната награда на издателите (съвместно с Борхес). *Трябва да стоиш там, където няма нито самоличност, нито решение, нито реакция, нито възможно заемане на позиция. (Из записки на Бекет); Веднъж бях в болница. В съседното отделение имаше един човек, който умираше от рак на гърлото. Сред тишината го чувах как крещи непрекъснато. Това е единственото подобие на форма в моето творчество. (Из писмо до Харолд Пинтър)*

1961 — В Ню Йорк излиза от печат „О, щастливи дни“. Премиера на пиесата.

1962 — Превежда на френски „О, щастливи дни“ и пише радиопиесата „Думи и музика“.

1963 — „Каскандо“, „Комедия“ (радиопиеси); Излиза на френски „О, щастливи дни“.

1964 — Американският режисьор Алън Шнайдер снима по сценарий на Бекет „Филм“; участват Бъстър Кийтън и самият Бекет. 14 юни — премиера на „Комедия“ в Париж.

1965 — На кинофестивала във Венеция „Филм“ е удостоен с Наградата на младата критика. Телевизионна адаптация на „Молой“ в Женева.

1967 — Пише романа „Мъртви глави“. *Изпитвам любов към думите, единствено с думите съм имал любов — с няколко от тях. (Из „Мъртви глави“); Бекет поставя в Берлин „Краят на играта“.*

1969 — Получава Нобеловата награда за литература. *Не са за мен такива неща* — пише на Ален Боске от Тунис през месец ноември. Бекет не желае да приеме лично наградата, нито — от неприязън към първата си родина — посланикът на Ирландия да се яви от негово име, та моли издателя си Жером Лендон да отиде вместо него в Стокхолм. Излиза на френски „Уат“.

1970 — Излизат от печат „Обезселителят“ и „Мерсие и Камие“.

1976 — Излизат от печат „За да се сложи край, и други щуротии“.

1978 — „Няма“ — повест.

1981 — „Зле видно, зле казано“ — повест. *Все още достатъчно, за да погълна всичко. Стръвно, секунда след секунда. Небе, земя и изобщо. Нито трошичка мърша никъде. Облизвам си пръстите — и баста. Не, още една секунда. Една-едничка. Колкото да всмуча празното пространство. Да позная щастieto.* (Из „Зле видно, зле казано“); В интервю за в. „Либерасион“ на въпроса „Защо пишете?“ отговаря: *За друго не ме бива.*

1982 — „Катастрофа и други драмички“ — сборникът е посветен на Вацлав Хавел, който по това време е в затвора. *Рождението му бе негова гибел. Оттогава — гримаса на мъртвец.* (Из „Катастрофа“)

1985 — *Винаги съм имал чувството, че у мен има едно умъртвено същество, умъртвено преди раждането ми. Нужно ми бе да намеря това умъртвено същество. Да се опитам да го възвърна към живот.* (Из интервю)

1986 — 1988 Пише „Тръпки“, последното си произведение — кратко житие на един човек, който постепенно изчезва. Творбата, своеобразно завещание, е съвсем къса. Първото изречение: *Седнал една нощ пред масата, с глава връз ръцете, той се видя как става и си отива... И така вървеше в пълно неведение, а на хоризонта — ни помен от край.* Последното изречение: *Все едно как, все едно къде. Време и мъка и тъй наречен аз. О, да се свършива с всичко.*

През последните години Бекет почти не пише. На въпроси на журналисти отвърща: *Това ми липсва.* На начинаещи писатели, които му изпращат повлияни от неговото творчество ръкописи, отговаря: *Отдалечавайте се от мен.*

1989 — Ноември — излиза на френски „Тръпки“.

21 декември — Самюъл Бекет умира в пансион за възрастни хора.

БИБЛИОГРАФИЯ

РОМАНИ И ПОВЕСТИ

„Мърфи“
„Уат“
„Първа любов“
„Мерсие и Камие“
„Молой“
„Малоун умира“
„Думи няма“
„Текстове за нищо“
„Отхвърленият“
„Успокоителното“
„Край“
„Как е“
„Мъртви глави“
„Из една изоставена творба“
„Достатъчно“
„Въобразете си мъртво въображение“
„Бинг“
„Без“
„Обезселителят“
„За да се сложи край, и други щуротии“
„Компания“
„Зле видяно, зле казано“
„Гръпки“

ПИЕСИ И ДРУГИ

„В очакване на Годо“
„Краят на играта“
„Всички, които падат“
„Последният запис“

„Пепел“
„О, щастливи дни“
„Комедия“
„Тук и там“
„Каскандо“
„Думи и музика“
„Кажи, Джо“
„Действие без думи“
„Филм“
„Дъх“
„Не“
„Четири скици“
„Катастрофа и други драмички“

Издание:

Самюъл Бекет
В очакване на Годо

Френска
Трето издание

Редактор: Игор Шемтов
Коректор: Мария Христова
Технически редактор: Олга Стоянова
Предпечат: Митко Ганев
Формат 60/90/16, печ. коли 7,5

ИК Фама
Печат Унискорп

Samuel Beckett
En attendant Godot
Copyright © Les Editions de Minuit, 1952

Превод © Бояна Петрова
Художествено оформление © Фама
© Фама, 2009
ISBN 978-954-597-339-0

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.